

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ—JURISPRUDENȚĂ—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

FONDATOR:
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR:
I. GR. PERIȚEANU
Avocat, fost Ministru

PRIM REDACTOR:
ALEXANDRU VELESCU
Doctor în Drept, Avocat

COMITETUL DE REDACȚIE:

Traian Alexandrescu, fost decan al Baroului de Ilfov; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosif G. Cohen** Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu** Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **Dem. I. Dobrescu**, fost Primar General al Capitalei; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar, universitar, Membru în Consiliul de disciplină al Baroului Ilfov; **D. Gălășescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **G. Petrovici**, Decan al Baroului Ilfov; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-Iași**, fost Ministru Avocat; **Hariton Udrea**, Judecător Trib. Ilfov și **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar.

SECRETARI DE REDACȚIE:

E. C. Decusară Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticeii Judiciare; **Ionel I. Codreanu**, Doctor în drept din Paris, Avocat

S U M A R

— Discursul rostit cu ocaziunea intrării în al zecilea an dela înființarea Consiliului Legislativ, de d. Al. Gane, primul-președinte al Consiliului.

JURISPRUDENTE:

— Inalta Curte de Casație și Justiție S. Unite: *Soc. an. de petrol Unirea cu Casa Asigurărilor Sociale* (Asigurări sociale. Deciziunile Comisiunii de apel de pe lângă Casa Centrală a asigurărilor sociale pot fi atacate cu recurs la Inalta Curte de Casație);

— Idem, s. I: *Lefter Chetran cu Nicolae Ioniță* (Vânzare. Imobil rural. Act sub semnătură privată. Nevalabilitate);

— Idem, idem: *Gherghina Nedelescu cu Victor Tătărașeanu* (Mărturisire complexă. Fapte conexe. Indivizibilitatea mărturisirii), cu Nota d-lui Remus C. Benișache, consilier la Inalta Curte de Casație;

— Curtea de Apel București s. III: *Soc. Carpatina cu Obștea moșnenilor Voineșari și a.* (Apel semnat de avocatul unei societăți comerciale. Valabilitate. Sechestru judiciar când se cere anularea unei transacțiuni. Caracterele transacțiunei), cu Nota d-lui avocat Grigore Gianni;

— Tribunalul Ilfov s. II com.: *Cooper Mc. Dougall cu D. Blau & Comp.* (Marcă de fabrică. Depozitul mărcii este în România declarativ de proprietate. Imitație frauduloasă. Reproducerea a elementelor esențiale de natură a da loc unor confuziuni. Concurență nelegală. Indicație falsă a locului de origină).

DISCURSUL D-LUI PRIM-PREȘEDINTE AL. GANE CU OCAZIUNEA INTRĂRII ÎN AL ZECILEA AN DELA ÎNFIINȚAREA CONSILIULUI LEGISLATIV*)

*Domnilor Președinți ai Corpurilor Legiuitoare,
Domnilor Miniștri,
Domnilor.*

Intrăm anul acesta în al 10-lea an dela înființarea Consiliului nostru Legislativ.

Dacă mă uit îndărăt la anii trecuți așa de repede, și arunc ochii pe prima mea dare de seamă, când puneam pe picioare această instituțiune, noi cei câțiva, care părăsisem scaunul comod al magistratului ajuns la capătul carierei, pentru a porni dela început pe un drum nebătut încă de nimeni, mărturisesc, că ne-a trebuit o doză de mare curaj, de energie și de entuziasm.

Am luat acel curaj fără de care nu poți fi decât un învins în viață, din credința nestrămutată ce am avut-o, în rolul important ce trebuie să-l îndeplinească Consiliul Legislativ, acel rol de îndrumător al inșei puteri legiuitoare, la pregătirea legilor spre a le asigura condițiunile de tehnică necesară eficacității lor.

Ne-a trebuit de sigur curaj când ne-am dat seama de toată greulă sarcină ce o luasem, poate cu înimă ușoară, greutate sporită și prin faptul că tot Consiliului Legislativ îi incumbă datoria de a pregăti proiectele de revizuire ale celor 5 coduri judecătorești, în vederea îndeplinirii poruncei constituționale, de a le pune în armonie cu Constituțiunea și de a asigura unitatea legislativă în o țară nouă care trăia sub nu mai puțin de 4 legiuri deosebite.

Dar ne-a trebuit încă și mai mult curaj pentru a împrăstia atmosfera de nejustificată neîncredere și de jignitoare suspiciune, ce se crease chiar dela început în jurul tinerei noastre instituțiuni.

Am dus astfel zi cu zi luptă grea și istovitoare ca să dovedim că Consiliul nostru Legislativ, născut din nevoia de a pune capăt haosului de legislații sub care

*) Din cauza aglomerării de material nu s'a putut publica la timp acest discurs.

S'a socotit însă că date fiind informațiunile ce conține cu privire la revizuirea codurilor și la activitatea consiliului publicării lui este utilă și acum.

A apărut:

LEGEA LICHIDĂRII DATORILOR AGRICOLAE ȘI URBANE din 7 Aprilie 1934, adnotată cu jurisprudența la zi de **Marin D. Stănescu**, doctor în drept, judecător de ședință în Trib. Constanța

Lucrarea are 270 pagini și cuprinde: Textul legii, al regulamentului, modificările aduse legii prin legea Creditului din 20 Aprilie 1935, circulări ministeriale, deciziunile Com. Centrale a Timbrului, Comentariul și jurisprudența la zi (până la 10 Mai 1935) pe articole.

Lucrarea se poate procura dela librăriile din București și dela autor. Prețul 100 lei

trăiam, nu are nici prieteni nici dușmani și că nu ascultăm decât de o singură poruncă, aceea a conștiinței noastre.

Azi pot zice cu toată încrederea că lupta a fost câștigată și că instituțiunea căreia i-au jertfit sufletul a prins și prinde rădăcini tot mai adânci, în conștiința tuturor, ca o necesitate a vieții înseși de stat.

În adevăr, ce satisfacție mai mare pentru consiliu, decât propunerea mult regretatului fost președinte al Camerei deputaților, Ciceo Pop, în o trecută conferință a delegației interparlamentare, ținută în cursul anului 1933 la Geneva și primită de întreaga adunare, propunerea de a se discuta într-o viitoare conferință înființarea după exemplul țării noastre, de asemenea consiliu și în celelalte țări, nemite ca să ajute parlamentul în opera de confecționare și armonizare a legilor.

O părere identică o emite și profesorul Amelio Giannini, delegat permanent al Italiei la Societatea Națiunilor, în studiul său intitulat *Tendințe Constituționale*, publicat în 1933, în care după ce examinează diferitele consilii de stat înființate în ultimii ani, conchide astfel:

a) să ne folosim de aceste consilii tot mai mult pentru pregătirea, coordonarea și controlul tuturor măsurilor legislative.

b) să limităm înmulțirea peste măsură a comisiunilor speciale cu atribuțiuni de elaborare de legi.

De asemenea în Franța, sub actualul guvern al d-lui Flandin, s'a depus un recent proiect de lege, pentru înființarea unui organ legislativ de coordonare a activității legislative a diferitelor departamente ministeriale, cu obligația pentru acestea de a le supune spre avis, toate proiectele de legi ce privesc dreptul privat, dreptul penal sau dreptul public, precum și cu îndatorirea de a pregăti codificarea textelor legislative sau reglementare.

O altă satisfacție, tot atât de mare, am avut-o și atunci când, fostul prim ministru, d-l Vaida-Voevod, dela acest loc chiar, a declarat că „Consiliul Legislativ trebuie să ajungă adevăratul mentor al oamenilor politici guvernanți, căruia ambii factori constituționali să se obicinuiască să-i primească colaborarea”.

În sfârșit d-lor, prezența aici a celor mai înalți demnitari ai Statului, a D-voastră domnilor Președinți ai Corpurilor Legiuitoare, a d-lor Miniștri, înalți magistrați și a D-voastră tuturor dovedește cu prisosință importanța crescândă a acestei instituțiuni și dați-mi voe să cred, și o recunoaștere a activității ce desfășurăm aici.

* * *

În curând sper d-lor, să închei din dările mele de seamă anuale, capitolul ce-l consacram până acum, revizuirii codurilor judecătorești, căci patru din cele 5 coduri și anume, codul penal, codul de procedură penală, codul comercial cu legiuirea cambiei și a cekului și în parte codul de procedură civilă propriu zisă, în afară de materia executărilor silite, sunt terminate fiind depuse încă din 1933 de către fostul ministru de justiție, d-l Mihai Popovici, pe biroul parlamentului și trecute toate prin cercetarea comisiunilor mixte parlamentare.

Revenite consiliului pentru a fi coordonate și puse la punct, după modificările propuse de aceste comisiuni, codul penal a fost depus din nou pe biroul Senatului de d-l Victor Antonescu, predecesorul d-lui Valeriu Pop la Ministerul de justiție. Acest proiect, apreciat ca o operă științifică și românească, a și tre-

cut cu cel mai desăvârșit succes prin discuția generală a luminatului corp.

La rândul lui, proiectul codului de procedură penală îl urmează de aproape, fiind depus chiar zilele trecute pe biroul parlamentului.

Celelalte proiecte, și anume proiectul codului comercial și proiectul codului de procedură civilă propriu zisă, după ce au fost supuse și ele cercetării comisiunilor mixte parlamentare, urmează să ne fie restituite, pentru a examina modificările introduse de aceste comisiuni, a le coordona și a le da forma definitivă.

În ce privește lucrările de unificare a codului civil ele se află în stadiul următor:

Titlul preliminar, închinat teoriei generale a legii și partea generală cuprinzând titlul privitor la persoanele fizice și juridice, a fost depus odată cu celelalte proiecte de coduri pe biroul parlamentului în 1933 și trecut prin cercetarea comisiunii mixte parlamentare.

Celelalte materii din partea generală fac obiectul unui nou proiect care a și fost revizuit și amendat în plenul secției a II-a și se află actualmente în întregime întocmit.

În acest proiect, titlul privitor la clasificarea bunurilor reproduce, într-o formă mai sintetică și nădăduim mai corectă, dispozițiunile corespunzătoare din codul civil în vigoare.

De asemenea el reglementează materia actului juridic spre a răspunde dezideratelor doctrinei, care, cu unele inovațiuni și complectări, constituie o preîncercare și o sistematizare a materialului furnizat de proiectul franco-italian al obligațiunilor și contractelor.

Primul capitol cuprinde dispozițiunile comune tuturor actelor juridice.

Capitolul II, după exemplul codului civil german, reglementează actul juridic unilateral. Ultimul capitol este închinat contractului. Urmând proiectul franco-italian și codurile moderne, s'a consacrat în o formă restrictivă resciziunea contractului pentru *laesio enormis*. În secțiunea privitoare la efectele contractului se reglementează teoria riscului, a rezoluțiunii și excepțiunea *non adimpleti contractus*.

Ultimul titlu cu care se încheie partea generală îl formează prescripția extinctivă care își produce efectele atât asupra drepturilor reale și în unele cazuri stinge chiar și drepturile de familie.

În partea specială o bună parte din materie a fost de asemenea întocmită.

Astfel în materia obligațiunilor și contractelor speciale, primul capitol are de obiect obligațiunile în general.

Dispozițiunile privitoare la contract fiind trecute în partea generală, secțiunile, consacrate actului juridic ca izvor de obligațiuni, se ocupă numai de obligațiunile născute din actul unilateral de voință și în genere de făgăduiala de răsplătă și titlu la purător.

În materia delictului civil reținem trei principale inovațiuni:

Se reglementează răspunderea persoanelor lipsite de discernământ.

Se reglementează răspunderea pentru faptul lucrurilor și se stabilesc cazurile în care se poate restrânge prin act juridic răspunderea delictuală.

În sfârșit un proiect al contractelor speciale așteaptă la rândul lui să fie supus plenului secțiunii.

* * *

În materie succesorală, un anteproiect a fost de asemenea întocmit în o comisiune a secțiunii a II-a. anteproiect care ține seamă de reformele aduse prin proiectul de lege pentru punerea în aplicare, ce însoțește proiectul de cod al persoanelor și familiei, cu privire la copilul natural, soțul supraviețuitor, la suprimarea succesiunilor anormale. Pe de altă parte el consacră o serie de inovațiuni în raport cu legiuirile astăzi în vigoare pe cuprinsul țării.

Astfel în materie de moștenire *ab intestat*:

Se înlătură distincțiunea între moștenitori cu sezină și cei fără sezină, toți moștenitorii dobândind succesiunea de plin drept.

Anteproiectul nu admite principiul continuității persoanei defunctului și consideră succesiunea ca o masă autonomă de bunuri care se lichidează în principiu prin propriile ei puteri.

Pentru ca moștenitorul să poată beneficia de răspunderea *intra vires*, el va trebui să ceară tribunalei instituirea unei administrațiuni, a cărei menire este de a conserva patrimoniul succesoral și de a păzi interesele terților.

Regula declarativității partajului a fost suprimată și înlocuită cu aceea că, în timpul indiviziunii, nici un copartăș nu va putea încheia acte de dispozițiuni asupra bunului indiviz decât cu consimțământul celorlalți coproprietari.

S'a căutat de asemenea a se remedia, pe cât posibil, efectul pulverizării averilor succesoriale prin partaj.

Pentru pasivul succesoral moștenitorii vor fi răspunzători în mod solidar.

Imputațiunea darurilor făcute fără dispensă de raport se va face asupra rezervei globale, iar nu asupra cotității disponibile. În materie de reducere, insolabilitatea donatorului se va restrânge asupra donatorilor anteriori, iar nu asupra rezervatarilor.

La reglementarea moștenirii testamentare s'a dat o deosebită importanță testamentului olograf, care constituie unul din cele mai importante progrese ale dreptului modern.

Anteproiectul consacră apoi, printr'un text expres, jurisprudența după care, testamentul dispărut în urma morții testatorului, prin forță majoră sau prin faptul unui terțiu, poate fi reconstituit prin orice mijloc de dovadă.

Regulele privitoare la executorul testamentar au fost dezvoltate și întregite conform dezideratelor doctrinei și jurisprudenței.

De asemenea, în materia *bunurilor* s'a elaborat anteproiectele privitoare la posesiunea și la drepturile reale, urmând ca ele să fie discutate de plenul secțiunii a II-a.

Precum vedeți d-lor, din această succintă expunere, opera monumentală a codului nostru civil e pe șantier în plină activitate, atacată din toate părțile, pentru ca să poată fi și ea cât mai curând terminată.

De asemenea tot prin activitatea secțiunii a II-a, un anteproiect al procedurii civile se ocupă de materia delicată a executărilor silite, anteproiect ce urmează și el a fi supus discuțiunii plenului secțiunii, pentru ca astfel să putem încheia cât mai curând lucrările proiectelor de unificare a codurilor judecătorești.

Opera de revizuire a acestor coduri, atât de anevoioasă și de plină răspundere odată terminată va fi fără îndoială, opera de căpetenie a Consiliului Legislativ.

Ea se va înscrie în analele istoriei și va arăta contribuțiunea ce am adus-o și noi la închegarea suferințelor noastre.

* * *

Dacă trecem acum la latura constituțională a atribuțiilor consiliului, aceea de a ajuta puterea executivă și pe cea legiuitoare la facerea și coordonarea legilor, se va putea vedea aceeași rodnică activitate.

În primul loc țin să constat o micșorare a proiectelor de legi intrate la Consiliu în acești din urmă doi ani.

Astfel, dacă în 1932 consiliul nostru a dat 416 avize, în 1933 am avut numai 225 avize. E drept însă că sesiunea parlamentară în acel an nu a fost decât de 3 luni. Dar în anul expirat 1934, deși sesiunea a durat aproape 6 luni, consiliul a dat 317 avize. Din acest număr însă s'ar cuveni să scadem 105 proiecte referitoare la așa numitele legi formale, ca autorizările de împrumuturi pentru care legile respective cer aprobarea parlamentului, sau acordările de pensii, așa că adevăratele proiecte de legi și regulamente generale se reduc în realitate la cifra de 212. Ceea ce arată tendința manifestă de restrângere a legiferării în avantajul unei stabilizări legislative.

Din totalul dar de 317 avize eșite din consiliu, 166 au eșit cu observațiuni.

În ce măsură s'a ținut seamă de aceste observațiuni?

Iată o întrebare ce-și are importanța ei, pentru că ea este legată de rostul însuși al instituțiunii noastre.

Examinând situațiunea fiecărei din cele 3 secțiuni ajungem la următorul rezultat:

La secțiunea I de drept public, în anul expirat, din 148 avize date, 46 sunt fără observațiuni și 102 avize sunt cu observațiuni.

Din aceste 102, se cuvine să lăsăm de o parte 21 proiecte cu observațiuni identice, la proiecte de speță identică, care privesc autorizările de împrumut și care deci trebuiesc socotite drept un singur aviz. Vom avea deci un total de 82 de proiecte cu observațiuni din care 27 s'au amendat în sensul observațiunilor secțiunii, 39 de proiecte nu au mai fost legiferate, nefiind luate în discuțiile parlamentare, iar la 19 proiecte, avizul Consiliului nu a fost ținut în seamă.

Deci din un total de 82 avize au influențat pe legislator un număr de 66 avize ceea ce reprezintă un procent de influență asupra perfectării legilor de 80%.

La secțiunea II-a de drept privat au intrat 26 de proiecte de legi și regulamente generale și s'au dat 26 de avize, din care 22 cu observațiuni și numai 4 fără de nici o observațiune.

Din aceste 22 s'a ținut seamă amendându-se proiectele în 9 cazuri, nu s'a ținut seamă de 3 avize și au rămas neperfectate 10 proiecte.

Astfel că proporția influențării avizelor asupra organelor legislative pentru secțiunea a II-a este de 86%.

La secțiunea III-a, de asemenea au eșit în cursul anului trecut 142 avize și din acestea 100 sunt fără de observațiuni și 42 cu observațiuni.

Din aceste 42 avize cu observațiuni s'a ținut seamă în 15 proiecte care au fost amendate în sensul acestor observațiuni alte 15 proiecte cu avize de observațiuni au rămas în stare de proiecte, deci nelegiferate, așa că numai în 12 proiecte s'a trecut peste observațiunile secțiunii, ceea ce reprezintă un procent de 72%.

Dacă totalizăm dar procentul de influență a avizelor date de cele 3 secțiuni ale consiliului asupra legi-

lor și regulamentelor eșite în cursul anului expirat găsim o medie de 79% care dovedește cu evidentă influența binefăcătoare a instituțiunii noastre în opera de pregătire a proiectelor de legi și regulamente generale.

Dacă chiar am da la o parte proiectele nelegiferate, pentru a ne opri numai asupra celor trecute prin parlament, încă avem un total de 57 proiecte amendate după indicațiile consiliului, față de 31 proiecte neamendate, deci încă o proporție de 65% în avantajul consiliului.

Țin încă să adaug că cele mai multe din cele 64 de proiecte nelegiferate păcătuiesc din punct de vedere tehnic sau contravin unor elementare principii de drept din care pricină în majoritatea lor sunt destinate să rămână în cartioanele arhivelor parlamentului. Din acestea sunt 44 proiecte din inițiativă parlamentară cărora în special li se pot adresa observațiunile de care vorbesc.

* * *

Prin avizele sale consiliul face în genere următoarele feluri de observațiuni:

Unele de ordin tehnic în scopul unei mai bune și mai eficace aplicări a legii;

Altele în vederea coordonării cu legile existente și, în fine,

Altele de ordin constituțional, când se găsește jignit un principiu înscris în pactul fundamental.

Dacă cele dintâi observațiuni au importanța lor netăgăduită, fiindcă țin să corecteze un proiect inform, confuz sau în contradicție cu alte legi, observațiunile de cel de al 3-lea ordin au de scop să înlăture dispozițiunile neconstituționale care pun în primejdie însăși existența legii.

Astfel în anul 1933, consiliul a dat 53 avize cu obiecțiuni de neconstituționalitate din care 18 avize au fost ținute în seamă, 29 au fost date la proiecte ce nu au mai fost legiferate și, numai 13 avize nu au fost luate în considerare.

Anul expirat, consiliul nostru a dat 54 avize de neconstituționalitate din care 21 au fost luate în seamă (14 în total și 7 în parte), 21 de proiecte au fost abandonate și numai de 12 avize nu s'a ținut seamă.

Din comparația acestor rezultate se vede că dacă în 1933, procentul avizelor de neconstituționalitate care au influențat pe legiuitor la desăvârșirea legilor a fost de 75%, în 1934 el s'a ridicat la 78%.

Ceea ce denotă nu numai contribuțiunea ce o aduce consiliul la evitarea acestui grav neajuns, dar în același timp atențiunea tot mai mare pe care o dă legiuitorul observațiunilor noastre de ordin constituțional.

* * *

În formularea avizelor, consiliul urmărește de aproape și jurisprudența Înaltei Curți de Casație, cu care suntem în cel mai deplin acord. Astfel dacă Înalta Curte a avut în 1934 să cerceteze excepția de neconstituționalitate în 9 spețe noi, admitând numai una din ele, în toate deciziile sale a fost conform cu avizele consiliului.

Singurul caz care a diferit de avizul nostru este cel privitor la asanarea datoriilor agricole în care însă dispozițiunea găsită neconstituțională nu exista în proiectul consiliului, ci a fost introdusă în urmă pe cale de amendament.

Neconstituționalitatea unei legi este fără îndoială păcatul cel mare, păcatul cu care se naște legea și care de cele mai multe ori îi poate fi fatal.

De aceea e de datoria noastră să ne punem întrebarea cum s'ar putea evita această infirmitate așa de gravă ca consecințe?

Controlul constituționalității legilor face parte din măsurile luate de toate legislațiile pentru întărirea ideii de legalitate.

El există în cele mai multe țări care trăiesc sub un regim constituțional.

Astfel el există în Norvegia, în Grecia, în Portugalia și Elveția. Numai în Franța și Belgia, cu toată lupta ce se duce pentru o schimbare de legislație, judecătorii nu au dreptul în cazul unui conflict între legea constituțională și legea ordinară să refuze aplicarea legii ordinare.

De asemenea excepția neconstituționalității legii se poate ridica în fața instanțelor judecătorești în Statele Americii de Sud, în Argentina și Brazilia, precum și în Statele Unite ale Americii de Nord, unde ea funcționează ca o frână a principiului de unitate în potriiva legislațiilor centrifuge ale Statelor federale.

Pretutindeni el nu se aplică decât cu efect restrâns la părțile în litigiu. Chiar în Statele Unite ale Americii de Nord, efectul absolut nu se produce în mod automat ci numai în cazul când suprema Curte ordonă autorităților în baza dreptului de echitate.

În alte țări ca Cehoslovacia și Austria se găsesc organizate tribunale speciale în vederea judecății recursurilor bazate pe neconstituționalitatea legilor.

Inovația creerii acestor instanțe speciale nu a dat însă rezultatele așteptate.

La noi constituția e categorică. Art. 103 dă un drept de control al conformității legii cu principiile constituționale, Înaltei Curți de Casație. Acest drept este însă limitat numai între părțile ce se judecă. Și motivul limitării îl arată cei doi raportori ai Constituției, D-I N. Chirculescu la Cameră declară că efectul hotărârii trebuie restrâns numai cazului judecat fiindcă *res alios judicata, aliis nec nocere nec prodesse potest* și mai ales fiindcă separațiunea de puteri nu îngăduie o aplicare generală.

Iar raportorul Senatului C. Dissescu zice că relativitatea lucrului judecat trebuie să se mărginească cazul judecat, căci altfel puterea judecătorească s'ar transforma încetul cu încetul într-o constituantă.

Dacă controlul legii cu interpretarea textelor constituționale a fost dat Înaltei Curți de Casație, controlul preventiv, controlul proiectelor de legi este dat de constituția din 1923, Consiliului nostru Legislativ, în sensul că nici un proiect nu poate fi trimis parlamentului dacă nu are și avizul acestei instituțiuni.

Controlul efectiv și absolut al supremei instanțe, pentru a declara neaplicabil textul neconstituțional al legii cu toate efectele lui în viitor și față de toți, este practicat în Statele Unite ale Americii de Nord, unde s'a mers chiar așa de departe, încât subordonarea este admisă chiar mai înainte ca legea să fie elaborată. Legiuitorul, de teamă să nu i se distrugă opera, preferă să consulte oficios, curtea supremă înainte de a face legea (advisory opinions).

Sistemul acesta, dacă înlătură aplicarea legii ca neconstituțională și o declară neeficace în mod absolut, conduce însă la amestecul direct al puterii judecătorești în opera de guvernământ, și deci la preponderanța acestei puteri față de celelalte, încât atinge în mod grav principiul constituțional al separațiunei puterilor în stat.

Controlul preventiv al proiectelor de legi este de sigur superior din toate punctele de vedere, căci el îm-

pedică existența însăși a legii neconstituționale care altfel până la judecata excepțiunii ridicate a putut crea situațiuni juridice greu de revocat, în special în cazul unei abrogări *erga omnes*.

Asemenea organ de control preventiv a fost Senatul imperiului francez creat prin Constituția anului al VIII-lea care însă a dat rezultate mediocre fiind un organ politic și deci lipsit de independență și de prestigiu. Acest sistem a fost reluat de cel de al 2-lea imperiu francez și de constituția lui Cuza Vodă.

Eminentul procuror general al Inaltei Curți de Casație, d-l Const. Viforeanu a emis de curând o idee nouă, aceea a unui sistem de control preventiv exercitat de Consiliul Legislativ și în ultimă instanță de Inalta Curte *).

Nu mă pot împăca însă cu soluțiunea propusă, cu toată admirația ce o am pentru talentul și autoritatea d-lui procuror general Viforenu, fiindcă socotesc că ea depășește misiunea puterii judecătorești care trebuie să rămână aceea de a controla legea când vine în conflict cu constituția, iar nu de a fi scoborită din atmosfera senină a judecății pentru a o face să participe la actul de guvernământ și să poată intra astfel în conflict cu puterea executivă și cea legiuitoare.

Nu mă pot împăca fiindcă această soluțiune are și dezavantajul ce-l are și sistemul american de a atinge marele principiu al separațiunii puterilor în stat, ale căror funcțiuni sunt menite să colaboreze laolaltă, colaborare ce nu ar fi posibilă dacă puterile nu ar fi separate și dacă una din ele ar subordona pe celelalte.

O cât mai simplă, mai practică, mai sigură și singura care cadrează cu toate principiile constituționale este sistemul organizării unui corp de tehnică legislativă care să ajute la confecționarea legilor, la coordonarea lor și evident la respectarea pactului fundamental.

Acel organ l'a creat constituția din 1923 și el este *Consiliul Legislativ*.

Nevoia lui era cu atât mai mult simțită cu cât parlamentul organ legiuitor prin excelență, are altă menire decât aceea de a fi un corp de tehnică legislativă. El este și trebuie să rămână înainte de toate un organ politic, singurul în drept să aprecieze oportunitatea legii și considerațiunile de ordin politic. El nu are nici posibilitatea de a cunoaște toate legile cu care un proiect poate veni în conflict, nici puțința de a-l coordona și mai puțin încă experiența unui organ tehnic pentru a formula textele legii.

Esit dar din nevoia de a ajuta puterea legiuitoare la confecționarea legilor, Consiliul Legislativ de 9 ani își îndeplinește zi cu zi menirea sa. Avizele noastre au tot mai mult darul să influențeze pe legiuitor, așa că dacă în 1933 proporția a fost de 75% în anul expirat ea a atins procentul de 79%.

Totuși nu voi tăgădăui că nu sunt încă multe legi imperfecte.

Vina însă să nu cadă asupra consiliului, căci multe din avizele sale, cu observațiuni temeinice, au fost trecute cu vederea fără să putem ști cel puțin motivul care le-a înlăturat.

Sunt convins că legea ar fi mai bună și mai eficace dacă s'ar lăsa tot mai mult seama de avizele consiliului și mai ales dacă comisiunile legislative ale parlamentului ar chema în sânul lor, așa cum voește legea

noastră organică, pe un reprezentant al consiliului pe care l'am indica prin aviz, ca să desvolte părerea noastră și să dea lămuririle ce i s'ar cere.

Dar legea ar fi și mai bine pregătită dacă însuși Consiliul Legislativ ar fi cel însărcinat cu tehnica acestor proiecte, cel puțin a celor mai principale, evident după sugestiunile ce ni le-ar da acei care singuri au inițiativa legilor și în colaborare cu reprezentanții lor.

S'ar pune astfel capăt răului inițial, al acelor numeroase comisiuni care încălcând peste atribuțiunile noastre lucrează pe la toate ministerele, fără nici o legătură, fără răspundere, fără experiență, dar nu și fără de cheltueli care încarcă greu bugetul țării.

Fiind fără de legături între ele nu-i de mirare că consiliul poate primi dela două ministere deosebite proiecte care se contrazic reciproc.

Am citat și altă dată proiectul Ministerului de Finanțe față de proiectul Ministerului Muncii, primite deodată la consiliu cari prevedeau scutiri deosebite de impozit pe clădirile noi, ca și termene diferite.

Citez încă proiectul de reorganizare a Ministerului de Finanțe din 1933, în contrazicere absolută cu proiectul trimis în același timp consiliului de către Ministerul de Justiție referitor la organizarea corpului avocaților publici.

Pe când în cel dintâi se prevedea că toți avocații contenciosului Ministerului de Finanțe formează *Consiliul de avocați*, în cel de al 2-lea proiect se arată că numai Ministerul Justiției va desemna pe membrii care compun *Consiliul de avocați ai autorității respective*, deci nu toți avocații contenciosului.

Am atras prin aviz atențiunea asupra acestei contradicții între cele două proiecte dar... contradicția nu numai că a rămas, ci a fost chiar agravată prin adăugirea făcută în parlament legii de organizare a corpului de avocați publici, în sensul că în acele consilii vor intra *numai avocați de gradul cel mai mare*.

Asemenea exemple sunt numeroase și sunt fatale când diversele comisiuni lucrează în neștire unele de altele.

Un exemplu încă de modul cum se redactează proiectele de acei care nu au experiența necesară unei bune tehnice legislative, citez din recentul decret-lege asupra cumulului, decret ce nu a trecut pe la consiliu, art. 25 după care „nu se poate crea nici o excepție dela dispozițiunile prezentului decret”.

Mă întreb cu nedumerire dacă pot fi excepții și în afară de lege!

Adeseaori iarăși proiectele ce ni se trimit sunt redactate cu nesocotirea chiar a principiilor fundamentale de drept, în așa chip că nu ar putea fi îndreptate decât doar prin o refacere totală.

Un exemplu, între altele, îl găsesc în proiectul de lege pentru naționalizarea granițelor din 1934, după care bunurile rurale aparținând minorităților emigrante din județele de graniță trec în proprietatea Statului român care la rândul lui le va repartiza la coloniști.

Mutația de proprietăți se face însă de drept, automat și cu efect retroactiv până la 31 Decembrie 1931.

Efectul retroactiv va anula așa dar chiar transmisiunile efectuate în mod valabil și de bună credință încă din 1931 nesocotindu-se drepturile patrimoniale dobândite în chip legal!

Alt exemplu pot cita în proiectul de lege din 1934 pentru adunarea arhivelor sau documentelor oficiale privitoare la războaiele României în contrazicere flagrantă cu dispozițiile constituționale, când prevede că

*) Vezi **Controlul constituțional al legilor** de C. A. Viforeanu, Buc. 1935, ed. Soc. **Curierul Judiciar**, și **Curierul Judiciar**, nr. 6 din 1935, pag. 85.

devin proprietatea statului chiar arhivele particulare și autoriză ministerele să provoace percheziții domiciliare pentru descoperirea acestor documente!

Nu-i de mirare dar, că multe din aceste proiecte, al căror număr numai pe anul trecut se ridică la 64 au rămas nelegifirate în cartoanele arhivelor parlamentare.

Din aceeași pricină nu de puține ori Consiliul Legislativ în neputința de a îndrepta prin aviz toate erorile strecurate e nevoit să redacteze contraproiecte, dacă bine înțeles aceste avize nu-i sunt cerute cum se întâmplă adesea cu urgență sau chiar extremă urgență.

Și o ultimă considerație care își are importanța ei.

În redactarea proiectelor în aceste comisii anonime se întâmplă să găsim strecurate și interese particulare sub forma unor excepțiuni la lege, sau la regulament.

Citez în acest sens regulamentul de funcționare a fabricelor și atelierelor de călătorie din 1933 în care se află acea curioasă excepțiune neprevăzută în lege dar trecută în regulament, după care membrii camerilor de muncă sunt scutiți de obligațiunea de a avea ventilatoare la spălătoriile lor proprii.

Dar în afară de aceste nerăspunzătoare comisii ministeriale care pregătesc proiecte ca cele arătate, se mai întâmplă adesea ca legea să iasă încă mai defectuoasă din parlament, prin amendamentele ce se propun și care luând loc alături de dispozițiunile ei contrarii, îi schimbă înțelesul sau îi depășesc intențiunea.

Am citat și altă dată exemplul pot zice clasic de contrazicere din legea chiriilor din 1932, care prin art. 15 arată categoric că „întră în aplicarea legii toate imobilele chiar cele neimpozabile la 26 Octomvrie 1929, iar în art. 16 adică cel imediat următor, introdus pe cale de amendament după propunerea d-lui deputat Trancu-Iași, se declară că nu intră în aplicarea legii imobilele construite în baza legilor de încurajare a construcțiilor, adică tocmai imobilele care după art. 15 intrau în aplicarea legii!

Alteori și nu puține sunt exemplele în care pe cale de amendamente introduse în legi speciale se modifică dispozițiunile unor legi generale, cu care legea specială nu are nici cea mai mică apropiere.

Astfel în *legea sanitară* din 14 Iulie 1930 se acordau prin art. 568 din dispozițiunile finale și tranzitorii ale legii, nu medicilor, nici farmaciștilor, nici agenților sanitari nici moașelor de care se ocupă acea lege a... ofițerilor și reangajaților invalizi de războiu, dreptul de a face noi cereri pentru a fi înscrși la pensie, pe baza legii din 2 Septemvrie 1920, amendament care nu are absolut nici o legătură cu legea, dar care creează noi sarcini tezaurului, fără să se fi luat avizul Ministerului de Finanțe și pe deasupra atinge și dispozițiunile categorice ale legii generale de pensii care, prin art. 94 interzice formal, orice modificare a legii de pensii făcută în afară de această lege.

Citez de asemenea legea de organizare a Comitetului central de revizuire din 13 Aprilie 1933.

În proiectul înaintat consiliului, prin art. 2 se arată că din acest comitet fac parte 3 consilieri dela Inalta Curte de Casație, delegați de Ministerul de Justiție, și ca consecință logică, art. 6 din lege prevedea că în acest scop Inalta Curte va avea în plus 3 locuri de consilieri.

În lege însă, așa cum a eșit din *desbateri*, în locul celor 3 consilieri dela Casație, se prevăd 3 magistrați cu gradul de consilieri de casație.

O primă eroare fundamentală este aceea că după

legea de organizare judecătorească nu există magistrați cu grad de consilieri de casație, decât primii președinți de Curți de apel, care evident nu sunt cei delegați în comitetul central de revizuire. Celorlalți magistrați dela Curțile de apel, li s'a menținut numai titlul și retribuțiunea membrilor dela Casație, ceea ce nu-i tot una cu gradul.

O a doua eroare, strecurată în aceeași lege, este că cu toată modificarea art. 2 în sensul arătat, se păstrează totuși neatins art. 6 care rezervă magistraților delegați 3 locuri în Curtea de Casație, deși actualii delegați nu sunt membri ai Casației.

Iată dar, cum prin amendamente votate în necunoștința legilor se pot contrazice, deformă sau chiar modifica legi existente.

Dar ceea ce-i mai grav încă, este că parlamentul poate atinge chiar principiile constituționale, prin legile ce le votează, modificând indirect constituția, legi care rămân în picioare atât timp, cât puterea judecătorească nu intervine pentru a înlătura textul neconstituțional, înlăturare însă, și aceea numai relativă, redusă între părțile ce stau în judecată și care nu ar putea fi nici absolută, pentru motivele ce le-am arătat.

Numai într-o eventuală revizuire a pactului fundamental, s'ar putea pune capăt acestei anomalii, prin o nouă repartitie de competențe, care să restabilească pe de o parte, puterea legiuitoare în rolul ei normal, de legiutor obicinuit ce nu poate modifica prin legi ordinare texte constituționale, iar pe de altă parte puterea judecătorească pentru a o menține în rolul ei de arbitru, în ce privește aplicarea legilor și în afară de raportul lor la principiile constituționale.

Până atunci însă, când și actualul organ preventiv s'ar transforma într-o instituțiune nouă, independentă de puterea legiuitoare și cea executivă, care prin competențele ce ar cuprinde și autoritatea ce i s'ar recunoaște, ar deveni un stăvilor al principiilor constituționale, până atunci să ne mulțumim să avem posibilitatea de a ne îndeplini misiunea pentru care a fost creată instituțiunea noastră.

Să fim dar noi în primul rând, organul însărcinat cu redactarea însăși a proiectelor de legi mai principale, iar nu mărginiți la formularea unor avize care nu pot corecta toate defectele unui proiect.

Iar în ce privește amendamentele care ating adesea armonia legii Consiliului Legislativ, sau mai bine zis unei delegațiuni ale sale, să-i fie îngăduit a sta în imediata apropiere și la dispoziția parlamentului, în timpul sesiunilor sale, pentru a fi în măsură de a-și da îndată avizul și de a ajuta la redactarea amendamentelor ce s'ar propune.

De asemeni avizele de neconstituționalitate într-o cât sunt mai grave ca consecințe, să fie supuse unui vot distinct al adunării legiuitoare.

În acest mod, Consiliul Legislativ, intrat în adevăratul său făgaș de organ preventiv, va putea ușor preveni cazurile de neconstituționalitate și înlătura contrazicerile dintre texte, care ating autoritatea însăși a legii.

Și mai am d-lor o ultimă constatare pe care am datorita de a o semna:

Consiliul nostru Legislativ este obligat să-și dea avizul, nu numai asupra proiectelor de legi, ci și asupra proiectelor de regulamente generale.

Constatat însă cu surprindere, că în cursul anului 1933 s'au publicat un număr de 24 de regulamente generale, iar în anul expirat 1934, 18 regulamente gene-

rale, fără să se fi cerut avizul consiliului, regulamente prin urmare care nu sunt îmbrăcate în forma legiuită.

Pentru a evita pe viitor asemenea scăpări din vedere, se impune ca prin însuși decretul de publicare a regulamentului, să se arate că s'a luat avizul Consiliului Legislativ, fiindcă numai astfel se poate verifica, îndeplinirea acestei formalități esențiale.

Pentru a rezuma, propunerile mele de viitor ar fi dar următoarele:

Consiliul Legislativ să fie el însărcinat cu redactarea proiectelor de legi mai principale.

Consiliul Legislativ să fie pus în măsură de a-și da avizul la amendamentele mai importante ale legii și să fie chemat în comisiunile legislative pentru a explica și justifica avizele sale.

Avizele de neconstituționalitate să fie supuse unui vot deosebit al parlamentului.

În sfârșit, în publicarea regulamentelor generale, să se prevadă că s'a luat și avizul Consiliului Legislativ.

Aceste propuneri vă rog să credeți că nu sunt dictate decât de dorința ce o avem cu toții, ca legile ce ne guvernează să fie cât mai temeinic studiate, cât mai drepte în aplicare și cât mai eficace în sancțiuni.

Nu urmărim precum vedeți decât posibilitatea de a ne îndeplini misiunea, așa cum înțelegem, convinși fiind că nu-i sguđuire mai mare în viața unui stat, decât existența unor legi nedrepte, neclare, unor legi neaplicabile care ating sau dărâmă chiar prestigiul autorității.

Dar, domnilor, de sigur că nu numai împlinirea acestor doleanțe va face minunea cea mare ca legile viitoare să fie superioare celor de azi.

Mai este încă ceva care trebuie să tragă greu în cumpănă și acel ceva, este însăși autoritatea de care trebuie să se bucure în stat Consiliul nostru Legislativ, și care singură poate să imprime la rândul ei, autoritatea avizelor noastre.

Această autoritate chiar de ne-ar conferi-o legea, nu se menține, decât prin activitatea și priceperea ce trebuie să o desfășurăm și noi aici.

De aceea se impune modificarea legii noastre organice, în vederea unei selecționări cât mai serioase a celor chemați la posturile de mare răspundere și de care depinde însuși viitorul instituției noastre.

Dacă la început, legea a putut deschide mai largi porțile consiliului, astăzi însă selecționarea trebuie să fie mai restrânsă și evident mai riguroasă.

Chemarea în sânul acestei instituții, a tuturor membrilor săi va trebui să o facă consiliul însuși, întrunit în secțiuni unite, pentru a alcătui lista de prezentări din care guvernul să poată alege pe cel mai vrednic.

Și e logic și e natural să fie așa, pentru că cine poate fi mai gelos decât consiliul însuși de reputațiunea sa, cine e mai în măsură decât consiliul de a-și cunoaște nevoile și de a-și aprecia pe viitorii colaboratori.

* * *

Domnilor,

O altă îndatorire a Consiliului Legislativ este și aceea de a publica în fiecare an toate legile promulgate și regulamentele elaborate.

Până azi au apărut prin îngrijirea biuroului nostru de publicațiuni dela 1926 data înființării consiliului 25 de volume cuprinzând textul oficial al celor 1749 legi și 625 regulamente, legi votate de parlament, cu numărul lor de ordine, cu indicarea Monitorului Ofi-

cial în care s'au publicat și în care se găsesc desbaterile parlamentare, precum și cu indicarea avizului dat de consiliu. Ele sunt însoțite și de o tablă de materii sistematică pentru a putea fi ușor găsite.

* * *

Iată, domnilor, poate în prea scurte cuvinte, activitatea consiliului nostru din cursul anului trecut, cu viața, aspirațiile și nevoile sale, activitate ce vă putem încredința că se va desfășura cu aceeași râvnă și aceeași dragoste de instituțiune și în cursul anului care a început, fiindcă suntem adânc pătrunși de misiunea ce o îndeplinim aici.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTITIE S. U.

Audiența dela 11 Aprilie 1935

Președinția d-lui D. VOLANSCHI, Prim-președinte

Soc. an. de petrol Unirea cu Casa Centrală a Asigurărilor Sociale

Decizia nr. 32. Dosar nr. 20/935

Asigurări sociale. Comisiunea de apel de pe lângă Casa Centrală a Asigurărilor Sociale. Dacă deciziunile ei, pot fi atacate cu recurs la Inalta Curte de Casație. Soluțiune afirmativă. Rațiune. Art. 101 și 102 din legea pentru unificarea asigurărilor sociale din 8 Aprilie 1933, art. 225—256 din regulamentul ei, art. 103 din Constituție și art. 2 din legea organică a Inaltei Curți.

Comisiunea de apel de pe lângă Casa Centrală a Asigurărilor Sociale, fiind creată de legiuitor spre a rezolvi litigiile ce s'ar ivi prin aplicarea legii pentru unificarea asigurărilor sociale, este o instanță de jurisdicțiune care, judecând ca ultimă instanță de apel, deciziunile ei, în conformitate cu art. 103 alin. ultim din Constituțiune, sunt supuse recursului în Casație, cu toate că menționata lege nu prevede că ele se dau cu drept de recurs.

Curtea,

Asupra incidentului ridicat de intimata soc. anonimă de petrol Unirea din Ploesti, cu privire la inadmisibilitatea recursului de față, întru cât el poartă asupra unei deciziuni a Comisiunii de apel de pe lângă Casa Centrală a Asigurărilor Sociale, ale cărei deciziuni nu ar fi susceptibile de această cale de atac:

Având în vedere că după cum rezultă din art. 101 și 102 din legea pentru unificarea asigurărilor sociale din 8 Aprilie 1933, precum și din art. 225—256 din regulamentul acestei legi, Comisiunea de Apel de pe lângă Casa Centrală a Asigurărilor Sociale are atribuțiunea de a tranșa litigiile ce s'ar ivi prin aplicarea legii, dând deciziuni în forma și modul de procedură asemănătoare hotărârilor judecătorești propriu zise, al căror caracter și efect îl au;

Că această Comisiune fiind o instanță de jurisdicțiune creată de legiuitor, deciziunile sale intră în cadrul de aplicațiune al art. 103 alin. ultim din Constituție, întru cât, după cum rezultă din desbaterile parlamentare, ideea care a determinat această dispozițiune constituțională a fost aceea de a împiedica ca prin legi ordinare să se ridice dreptul de recurs, nu numai în afacerile deferite judecării instanțelor de drept comun, pentru cari ridicarea dreptului de recurs nu se semnalase și nu era, deci, de temut, ci mai ales pentru afacerile date în judecata unor instanțe spe-

cială, ale căror hotărâri reclamau imperios admiterea controlului puterii judecătorești;

Că, în acest spirit al art. 103 din Constituție, legea organică a Inaltei Curți din 20 Decembrie 1925, prin art. 2, a prevăzut că vor fi pronunțate cu recurs la Înalta Curte de Casație, în cazurile și modul stabilit de lege și sentințele jurisdicțiilor speciale;

Că, față de cele expuse, deși legea pentru unificarea asigurărilor sociale nu prevede că deciziunile Comisiunii de Apel de pe lângă Casa Centrală se dau cu drept de recurs, totuși din moment ce rămâne stabilit că această comisiune are atribuțiuni jurisdicționale, judecând ca ultimă instanță de apel, în conformitate cu art. 103 alin. ultim din Constituție, deciziunile sale sunt supuse recursului în Casație;

Pentru aceste motive, Curtea constată că recursul contra deciziunilor Comisiunii de Apel de pe lângă Casa Centrală a Asigurărilor Sociale este admisibil, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. 1-a

Audiența dela 29 Ianuarie 1934

Președinția d-lui TITU MAGHERU, Consilier

Lefter Chetran cu Nicolae Ioniță

Deciziunea nr. 85, Dosar nr. 1576/933

Vânzare. Imobil rural. Făcută prin înscris sub semnătură privată. Nevalabilitatea ei conform art. 3 din legea agrară din 1925. Menținerea obligativității formei autentice și de către legea pentru înstrăinarea bunurilor rurale din 1929.

Potrivit prevederilor exprese ale art. 3 din legea agrară din 1925, actele de înstrăinare de bunuri rurale, nu sunt valabile în vechiul regat decât numai dacă sunt făcute sub forma autentică.

Legea pentru înstrăinarea bunurilor rurale din 1929 nu numai că nu validează înstrăinările declarate nule prin art. 3 din legea agrară din 1925, ci, din contra menține și întărește obligativitatea autentificării, prevăzând în mod categoric în art. 4, că actele de înstrăinare de bunuri rurale în Vechiul Regat nu se pot face decât sub formă autentică, sub sancțiunea nulității de drept.

Curtea.

Asupra recursului făcut de Lefter Chetran în contra sentinței nr. 83 din 1933 a Trib. Fălciu în cauză cu Nicolae Ioniță.

Văzând și motivul III de casare astfel formulat:

Violarea legilor agrare din 1925 și 1929.

Într-adevăr, actul este încheiat sub imperiul legii din 1925, or această lege în dispozițiunile art. 3 prevede sub sancțiunea nulității că atari acte sunt valabile în Vechiul Regat numai dacă vor fi făcute prin act autentic. Și în aliniatul 3 din același text de lege se prevede: „Că orice înstrăinare făcută fără respectarea dispozițiilor de mai sus, e nulă de drept și nulitatea este de ordine publică, cu efect retroactiv și că se poate cere de orice parte interesată, etc.

S'a obiectat de partea adversă, cum că actele sub semnătură privată încheiate sub imperiul legii din 1925 au fost ratificate prin legea din 22 Iunie 1929 și anume prin art. 9, care prevede că: „înstrăinările efectuate anterior legii de față, dar care întrunesc condițiunile ei, precum și constituiri de drepturi reale pe locuri industriale efectuate prin act autentic sau cu dată certă până la promulgarea acestel

legi sunt și rămân valabile. Creanțele garantate cu ipotecă, constituite anterior promulgării acestei legi către instituții particulare neautorizate prin legi speciale, rămân simple creanțe chirografare“.

Onoratul tribunal, în majoritate, afirmă că prin acest text de lege s'au ratificat actele sub semnătură privată, încheiate sub imperiul legii din 1925, cu toate că acea lege prin dispozițiunile art. amintit, le declară nule de drept, iar mulțimea de ordine publică.

Și atunci s'a pus chestiunea: dacă un act care este nul și inexistent în ochii legiuitorului poate fi ratificat printr-o lege ulterioară, atunci când nulitatea (acțiunea în anulare), face parte din patrimoniul vânzătorului, cum este în speță. Și această întrebare se pune cu atât mai mult, cu cât în 18 Martie 1931 în partea modificată a legii din 20 August 1929, în art. 6, alin. 4, se prevede, că acțiunea în nulitate se prescrie în termen de 3 ani, socotiți din ziua înstrăinării.

Or, actul nostru poartă data de 3 Iunie 1929, iar eu am intentat acțiunea în anul 1927, deci înăuntrul termenului de 3 ani. Cum pot să coexiste aceste două idei la un loc: pe de o parte, legiuitorul să-mi fixeze un termen, înăuntrul căruia pot reclama anularea actului, iar pe de altă parte, să spună că acest act este perfect valabil? Cum se pot împăca aceste două dispozițiuni?

De sigur că numai prin interpretarea rațională, care a fost dată și de Înalta Curte de Casație prin decizia nr. 679 din 20 Mai 1931, publicată în *Jurisprudența Generală* nr. 7 din 18 Februarie 1932, sub speța nr. 224.

Art. 9 din legea din 1929 n'a înțeles să ratifice decât numai actele autentice, căci o repetă anume prin cuvintele: „înstrăinările efectuate anterior legii de față, dar care întrunesc condițiunile ei“ — or, prin art. 4 din acea lege, se repetă din nou dispozițiunile art. 3 din legea din 1925, adică nu există în ochii legiuitorului act de înstrăinare de pământuri din împroprietărire fără autentificare, căci prin autentificare se atrage atenția țăranilor împroprietăriți că se desbracă de o parte din averul lor.

Prin urmare, prima condiție care o cere legiuitorul din 1929, este că actul de vânzare să fie autentificat și în al doilea loc sunt condițiunile de fond care dacă erau mai riguroase după legea din 1925, au devenit mai puțin riguroase după legea din 1929; căci, de exemplu: la legea din 1925, art. 2, lit. a, punctul 2: „Pentru absolenții unei școli de agricultură se cere ca ei să cultive lotul în comuna în care se află lotul ce cumpără. În legea din 1929 nu se mai impune această condiție a domiciliului forțat. Apoi sunt înstrăinări cu titlu de dotă care nu erau în legea din 1925, etc.

Vra să zică, dacă se îndeplineau condițiunile autentificării, care se cereau și sub legea din 1925, sub cea din 1929 și sub cea modificată din 1931, prin care se fixează și prescripția de 3 ani, a dreptului de a cere anularea, apoi trecem la celelalte condițiuni și dacă cumpărătorul nu întrunea condițiunile legii din 1925, dar întrunea pe acelea mai puțin riguroase ale legii din 1929, actul era ratificat.

Legea prevede în art. 9 și constituirea de drepturi reale pe locurile industriale și referitor la acestea, prevede că, fie făcute prin acte autentice, sau cu dată certă, sunt și rămân valabile.

Și aceasta a prevăzut-o legiuitorul, fiindcă urmărirea dezvoltării unei industrii cu obligațiunea de investire de capital, de minimum 500.000 lei de hectar, cum o spune art. 2 din legea din 1929, care adaugă că se pot înstrăina fără respectarea condițiilor din art. precedent până la 5 hectare. Dar acest text este de strictă interpretare și trebuie reținut: în speța noastră nu este vorba de un loc, pe care să se creeze sau să se dezvolte o industrie

sau așezământ de interes general, ca să tragem concluziunea că chiar actul sub semnătură privată este valabil. Prin urmare, concluziunea noastră, este că o înstrăinare referitoare la un loc pe care se creează o industrie sau un așezământ de interes general: (spital, sanatoriu), este perfect valabil conform art. 2 și 9 din legea din 20 August 1928, chiar dacă este făcut sub semnătură privată. Înșu un teren de pură agricultură, cu care este înproprietărit un țăran, muncitor de pământ, nu poate să fie înstrăinat, sub semnătură privată, ci numai prin formă autentică, căci altfel scopul legiuitorului, de a protegi pe țăranii muncitori de pământ, n'ar fi fost atins dacă nu lua această măsură de protecțiune, — căci judecătorul cu ocazia autentificării, citindu-i actul din cuvânt în cuvânt îi atrage atențiunea și îl deșteaptă asupra împrejurării că se desbracă de avutul lui. Sistemul de gândire al legiuitorului și preocuparea lui reese în mod evident din scopurile pe care le urmărea în concordanță cu mijloacele prin care credea că-l poate atinge (scopul).

La crearea de industrii avea interesul să simplifice formalitățile și de aceea a ratificat și actele sub semnătură privată; iar la vânzarea pământurilor de agricultură, unde a urmărit să protegiască clasa rurală muncitoare, a îngreuiat formalitățile cerând forma autentică, pentru motivul pe care l'am arătat mai sus. Prin urmare, deciziunea Inaltei Curți de Casație, arătată mai sus, este în concordanță cu adevărata interpretare a textelor amintite iar opinia majorității Trib. Fălciu, numai prin violarea și greșita interpretare a acestor texte de lege, a putut ajunge la soluțiunea constatată prin dispozitivul sentinței pe care am atacat-o cu recursul de față. Minoritatea, credem, în concordanță cu Inalta Curte de Casație, dă adevărata interpretare a textelor la care ne referim.

Având în vedere că din sentința atacată cu recurs rezultă că Lefter Chetran a intentat acțiune înaintea judecătoriei ocolului II mixt Huși contra lui Nicolae Ioniță, pentru anularea actului de vânzare sub semnătură privată, intervenit între dânsii și transcris sub nr. 1012 din 3 Iunie 1929, pe motiv că recurentul neștiind carte, semnătura de pe act este mecanică și pentru că obiectul vânzării fiind niște imobile rurale, vânzarea trebuia făcută sub formă de act autentic, conform legilor din 1925 și August 1929.

Având în vedere că judecătoria a admis acțiunea dar, Trib. Fălciu, în apel, a reformat în totul hotărîrea primei instanțe și a respins acțiunea.

Că pentru a hotări astfel tribunalul constată, din probele cauzei, că recurentul știe carte și deci el a putut semna actul de vânzare intervenit între părți, iar în ce privește cel de al doilea motiv al acțiunii, instanța motivează că în timpul aplicării legii din 1925 care cere formă autentică pentru înstrăinările de bunuri rurale, s'au făcut multe vânzări ca cea din speță, adică prin acte sub semnătură privată, dar cu dată certă; că legiuitorul din 1929 văzând aceasta și pentru a evita neajunsurile ce ar fi rezultat din anularea unor asemenea acte, a înscris în dispozițiunile tranzitorii cuprinse în art. 9, principiul că chiar dacă s'au făcut vânzări de pământuri rurale prin acte cu dată certă, totuși legea le validează, în cazul când asemenea vânzări îndeplinesc condițiunile de fond din art. 1 al legii din 1929; că vânzarea din speță îndeplinind toate condițiunile art. 1, ea este valabilă și deci și al doilea motiv al acțiunii recurentului cade;

Având în vedere că prin motivul III de casare se susține că tribunalul a violat legile din 1925 și 1929, atunci când a considerat actul de vânzare din speță,

ca un act valabil, deși el nu era făcut sub formă autentică, ci numai sub forma unui simplu înscris sub semnătură privată;

Considerând că potrivit prevederilor exprese ale art. 3 din legea agrară din 1925, sub imperiul căruia s'a făcut vânzarea de față, actele de înstreinare de bunuri rurale sunt valabile „în vechiul regat”, numai dacă sunt făcute sub formă autentică și orice înstrăinare făcută în disprețul acestei dispozițiuni, este nulă de drept;

Că legea pentru înstrăinarea bunurilor rurale din 1929 nu numai că nu validează înstrăinările declarate nule prin art. 3 al legii anterioare pentru neîndeplinirea formei autentificării ci, din contră, menține și întărește obligațiunea autentificării, prevăzând în mod categoric prin art. 4, ceea ce se prevăzuse și în vechea lege la art. 3, anume că actele de înstreinare de bunuri rurale în vechiul regat nu se pot face decât sub formă autentică, sub sancțiunea nulității de drept;

Că așa fiind, urmează că greșit și cu violarea textelor mai sus citate a considerat Tribunalul de Fălciu că vânzarea intervenită în speță, în timpul când era în vigoare legea din 1925, deși nu era făcută sub forma unui act autentic ci, numai prin simplu înscris sub semnătură privată și transcris, este o vânzare valabilă;

Că deci, motivul III de casare devine întemeiat și recursul are a se admite, — fără a se mai discuta celelalte motive — casându-se cu trimitere sentința atacată;

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 11 Mai 1934

Președinția d-lui AL. IUCA, președinte

Gherghina Nedeleșcu cu Victor Tătărașanu

Deciziunea nr. 520. Dosar nr. 384/934

Mărturisire complexă. Fapte conexe. Indivizibilitatea mărturisirei. Art. 1206 c. civil.

Mărturisirea judiciară este indivizibilă atunci când ea cuprinde două fapte conexe. Astfel, avocatul care pretinde plata serviciilor prestate, dacă mărturisește că a încasat unele sume în numele părții, dela care pretinde plata, dar adaogă că sumele încasate le-a predat acelei părți, în atare caz mărturisirea sa cuprinde două fapte conexe, deci este indivizibilă.

Curtea,

Asupra recursului făcut de către Gherghina Nedeleșcu în contra sentinței civile nr. 989 din 1933 a Tribunalului Ilfov s. III-a:

Având în vedere sentința atacată din care rezultă: că Victor Tătărașeanu, avocat, a intentat acțiune în contra d-nei Gherghina Nedeleșcu, cerând să fie obligată să-i plătească suma de lei 50.000, restrânsă apoi la aceea de 36.000 lei, drept rest de onorariu pentru serviciile de avocat ce i le-a prestat în procesele cu fostul ei soț Gh. Florescu; că reclamantul a arătat, că suma cerută provine astfel: lei 17.000 reprezintă un rest datorat în baza scrisorii din 8 Iunie 1931 și 2) lei 19.600 pentru serviciile prestate după data de 8 Iunie 1931: că prima instanță — Judecătoria ocolului IV urban București — a admis acțiunea în parte numai pentru suma de 24.400 lei; că pentru a da această soluțiune judecătoria arată că din suma de 19.600

lei, pentru motive ce nu interesează în examinarea recursului, nu se cuvine a se recunoaște reclamantului decât 17.400 lei; că în ce privește suma de 17.000 lei pretinsă în baza scrisorii din 8 Iunie 1931, judecătoria o reduce la 7.000 lei; că înaintea primei instanțe recurenta Gherghina Nedelescu a invocat compensațiunea legală între sumele pe cari intimatul Victor Tătărașeanu le încasase ca procurator în numele ei și între cele pretinse de el prin acțiune; că prima instanță a înlăturat compensațiunea invocată de recurentă, arătând că intimatul V. Tătărașeanu a mărturisit la interogator, că a încasat anumite sume de bani, dar a adăugat că sumele au fost predate recurentei, reținând numai într-un rând 16.000 ei, în contul cheltuelilor de proces și ceva din onorar, iar în alt rând încasând după învoiala avută cu ea cheltueli de judecată în sumă de 13.000 lei; că — arată prima instanță — răspunsurile la interogator fiind în speță conexe și neputându-se scinda, iar afirmația intimatului că sumele încasate au fost predate, neconstituind o excepție, în care sarcina probei să încumbe acestuia, compensația nu poate avea loc, nefăcându-se dovada coexistenței a două datorii deopotrivă lichide și exigibile, așa cum prevede art. 1145 c. civ.;

Având în vedere că în contra cărții judelei de ocol au făcut apel ambele părți; că Tribunalul Ilfov s. III-a prin sentința atacată cu recurs a respins apelurile ca nefondate; că în ceea ce privește apelul recurentei Gherghina Nedelescu, tribunalul îl respinge arătând că adoptă în totul motivele de fapt și de drept ale primei instanțe;

Văzând motivul I de casare astfel formulat:

Violarea art. 1169 și 1206 cod. c. Exces de putere și omisiune esențială.

Prin motivele mele de apel și în mod oral, subsemnata am susținut că chiar dacă s'arecveni să mai plătesc vre-o sumă de bani d-lui avocat Victor Tătărașeanu încă nu pot fi obligată la această plată, întru cât d-sa a recunoscut la interogator că a încasat pentru mine și în numele meu în baza procurii speciale ce i-am dat, o sumă mai mare de bani pe care nu mi-a remis-o, astfel că pretențiunea d-sale se compensează de drept cu datoria ce o are către mine, în virtutea art. 1145 și 1144 din codul civil.

Tribunalul omite a se pronunța complect asupra acestei apărări și nici nu o ia măcar în discuțiune.

Este adevărat că la interogatoriul luat d-lui avocat Tătărașeanu, domnia-sa după ce a recunoscut încasarea sumelor arătate de mine, a afirmat că mi-a predat acești bani.

Cum această afirmațiune constituie un adaos la întrebarea propusă de mine, mărturisirea urma să fie scindată, intimatul obligat să facă dovada propunerii sale, potrivit art. 1169 cod. c.

Tribunalul neluând în examinare această apărare a mea, a comis o omisiune esențială, care duce la casarea sentinței atacate și a violat textele indicate în acest motiv.

Având în vedere că prin motivul I de casare se impune instanței de fond că a violat art. 1169 și 1206 c. civ. și că a comis exces de putere și omisiune esențială, deoarece nu a luat în examinare apărarea recurentei prin care ea susținuse, că deși la interogatoriul luat intimatului V. Tătărașeanu, acesta după ce a recunoscut încasarea unor sume în numele recurentei a adăugat că i-a predat banii încasați această din urmă afirmație constituie un adaos la întrebarea propusă și deci mărturisirea urma să fie scindată și intimatul

obligat să facă dovada propunerii sale conform art. 1169 c. civ.;

Considerând că, potrivit art. 1206 c. civ., mărturisirea judiciară care cuprinde două, sau mai multe fapte, este indivizibilă; că singura derogare ce se admite dela acest principiu, are loc atunci când ambele fapte ce se alegă de cel care mărturisește, nu sunt conexe, ci sunt diferite între ele;

Considerând că atunci când, ca în speță, avocatul care pretinde plata serviciilor prestate, mărturisește că a încasat în numele părții dela care pretinde plata, unele sume, dar adăogă că sumele încasate le-a predat acelei părți, în atare caz, mărturisirea sa cuprinde două fapte conexe și, deci, conform principiului sus arătat, este indivizibilă și trebuie primită în întregime, fără a putea fi obligat acel care a făcut mărturisirea, să dovedească cel de al doilea fapt ce l'a afirmat;

Că astfel fiind și întru cât în speță există tocmai această ipoteză, urmează că instanța de fond cu drept cuvânt și fără a viola textele de lege indicate prin motivul I de casare a arătat că mărturisirea făcută de avocatul Victor Tătărașeanu nu poate fi scindată și el nu poate fi obligat să facă dovada celui de al doilea fapt cuprins în mărturisirea sa;

Că, în consecință, motivul I de casare este neîntemeiat și întru cât recurenta a renunțat la motivul III de casare, urmează a se respinge recursul fixându-se cheltuelile de judecată prin apreciere la suma de 2.000 lei;

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

NOTA. — Mărturisirea judiciară fiind indivizibilă, conform art. 1206 din codul civil, partea care o invoacă trebuie să o primească în totul așa cum este făcută (tale-quala) sau poate să nu se întemeieze de loc pe dânsa; dar nu poate să admită de bun numai ceea ce este în favoarea sa și să dea la o parte ceea ce nu-i convine, căci atunci ar fi să se altereze declarațiunea părții protivnice, dându-i-se un sens cu totul contrar celor arătate de dânsa.

Doctrina, și după ea jurisprudența, admite însă divizibilitatea mărturisirei, dar numai atunci când ea fiind complexă, pe lângă faptul principal, ar mai cuprinde și un fapt nou accesoriu, care tinde să nimecească sau să neutralizeze în tot sau în parte consecințele juridice ale faptului principal recunoscut.

De exemplu: când părțile recunoaște că datorează reclamantului o sumă de bani, însă că are și el de luat o sumă egală dela reclamant, așa că ar există compensație. În asemenea caz, mărturisirea părților poate fi scindată, urmând ca el să facă dovada alegațiunei sale că are și el de luat o sumă egală, potrivit art. 1169 cod. civil.

După această distincțiune, mărturisirea complexă ar fi indivizibilă numai atunci când faptele mărturisite au între ele o corelație firească, o conexitate strânsă, un raport așa de intim, încât unul să poată fi considerat ca o urmare firească a celuilalt. Mărturisirea este, din contra, divizibilă, de câte ori faptele mărturisite n'au nici un raport, nici o legătură între ele și sunt cu totul diferite și independente unul de altul. Judecătorii fondului au o mare putere de apreciere pentru a decide dacă două fapte mărturisite în același timp sunt sau nu conexe sau streine unul de altul, ținând seama de împrejurările cauzei (1).

1) Vezi D. Alexandrescu, tom. VII, pag. 359, precum și autoritățile citate acolo.

În speța judecată prin decizia ce adnotăm era vorba de o pretențiune pentru plata serviciilor prestate de un avocat, care recunoștea că a încasat în numele părții dela care pretindea plata, unele sume, dar adăoga că sumele încasate le-a predat acelei părți. În acest caz, mărturisirea sa cuprinde două fapte conexe, deci este indivizibilă și trebuie primită în întregime, fără a fi obligat acel care a făcut mărturisirea să dovedească cel de al doilea fapt cuprins în mărturisirea sa.

Așa dar, mărturisirea chiar atunci când este *complexă*, nu poate fi divizată, de câte ori ea cuprinde fapte ce au o strânsă și intimă legătură între ele.

Mărturisirea calificată este atunci când partea recunoaște existența unui fapt, dar susține că acest fapt n'a avut loc decât cu oarecare modificări ori adăogiri sau restricții, care *alterează sau schimbă natura juridică a faptului*. De exemplu: Prin răspunsul dat la interogator, pârîtul recunoaște primirea unei scrisori de valoare, însă susține că suma trimisă nu a primit-o pentru dânsul, ci pentru altul, deci nu poate fi vorba de un împrumut, care să oblige la restituirea sumei primite, ci de o convenție de mandat, în virtutea căreia urma să se predea suma acelei persoane. În acest caz ne aflăm în fața unei *mărturisiri calificate*, care este întotdeauna indivizibilă (2).

Tot asemenea mărturisirea e indivizibilă, atunci când pârîtul declară că a primit dela reclamant suma de bani, dar numai ca descărcări de prețuri rezultate din vânzări de produse ale întreprinderii, iar nu ca împrumut. O asemenea mărturisire nu poate constitui o recunoaștere, ci o tăgadă a împrumutului ales de reclamant. Deci, pârîtul atribuind faptul primirii sumei, unei alte cauze juridice decât cea pretinsă de reclamant, sarcina probei împrumutului incumbă reclamantului (3). Așa dar, cu drept cuvânt Înalta Curte casează o sentință care a inversat sarcina probei, după ce a scindat mărturisirea, violând dispozițiunile art. 1169 c. civil, atunci când a hotărît ca proba să fie făcută de pârît.

Un caz de mărturisire complexă, cuprinzând două fapte în strânsă legătură și care deci nu se poate scinda, ar fi atunci când pârîtul recunoaște că a primit de la reclamant arvuna pentru vânzarea unui teren, însă adăoga că a primit-o cu condiția să se facă actul definitiv de vânzare într'un anumit termen. (până în ziua de...). Mărturisirea nu se poate divide în asemenea caz, pentru că este vorba de două fapte conexe și în strânsă legătură, iar nu de fapte deosebite și de sine stătătoare (4).

2) Cas. I, dec. nr. 453 din 27 Martie 1935, dată în complex de divergență, publicată în *Jurisprudența Generală* nr. 29 din 1935, speța 954 și nr. 31 din 1935, speța 993.

Această decizie mai e publicată și în *Pandectele Române*, 1934, I, 29, însoțită de un interesant studiu al d-lui G. M. Sescioreanu. Mai vezi Cas. I, dec. nr. 562 din 5 Mai 1931 în *Jurisprudența Generală*, nr. 33 din 1931, speța 1225.

3) Cas. III, dec. nr. 705 din 15 Mai 1929 în *Jurisprudența Generală* nr. 30 din 1929, speța 1274.

4) Cas. I, dec. nr. 1215 din 11 Noembrie 1932, în *Jurisprudența Generală* nr. 2 din 1933, speța 294, în *Curierul Judiciar* nr. 19 din 1933, pag. 294 și în *Pandectele Săptămânale*, publicată de două ori, în nr. 17 din 1934, pag. 445 și în nr. 15 din 1935, pag. 298.

Mai bine de două ori decât nici odată. *Quod abundat, non nocet*.

S'a decis că mărturisirea este divizibilă, de câte ori se adăoga un *fapt nou* ce nu este într'un raport natural cu faptul principal, nefăcând un tot inseparabil și indisolubil, sau când nu există o legătură de conexitate sau de cauzalitate între faptele cuprinse în mărturisire, adică cele două fapte sunt distincte și independente (5).

De câte ori o mărturisire complexă este indivizibilă, incumbă reclamantului sarcina de a face dovada netemeinicii faptului conex ales de pârît. Din contra, atunci când mărturisirea complexă este divizibilă, incumbă pârîtului care a afirmat un fapt nou și de sine stătător, să facă dovada alegațiunei sale. Așa dar, chestiunea de a se ști dacă faptele cuprinse într'o mărturisire complexă sunt sau nu într'o strânsă și intimă legătură, are foarte mare importanță și prezintă un deosebit interes, în practică, pentru că dela modul cum ea va fi soluționată atârna chestiunea de a se ști *cui incumbă sarcina probei* faptului invocat de pârît prin răspunsul dat la interogator.

Așa dar, în speța judecată prin decizia ce adnotăm, mărturisirea cuprinzând două fapte ce se află într'o strânsă legătură, deci fiind indivizibilă, urmează că sarcina probei faptului al doilea cuprins în mărturisire (că adică sumele încasate de avocat în numele părții, le-a predat acelei părți) nu incumbă celui ce a făcut mărturisirea, ci părții protivnice, care trebuie să administreze dovezi pentru a combate și a dărîma faptul al doilea invocat, în apărare, prin răspunsul dat la interogator.

În adevăr, o mărturisire complexă nu este în realitate decât tăgăduirea sau denegarea faptului pretins, și dacă nu ar fi luată în întregul ei, ar fi să se altereze declarațiunea părții, dându-i un sens cu totul contrar celor arătate de dânsa. Și ar fi absurd ca reclamantul să poată invoca tăgăda adversarului său pentru ca să se sustragă dela sarcina probei și să o arunce cu totul asupra celeilalte părți.

REMUS C. BENIȘACHE,
Consilier la Înalta Curte de Casație

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. III-a

Audiența din 3 Aprilie 1935

Președenția d-lui A. BOGDAN, președinte

Soc. „Carpatina“ cu Obșteea Moșnenilor Voineșari și alții
Deciziunea civilă nr. 159

Apel semnat de avocatul unei societăți comerciale. Valabilitate. Art. 3 din legea de accelerare și art. 68 din legea avocaților.

Sechestrul judiciar când se cere anularea unei tranzacțiuni. Art. 1632 și urm. cod. civ. Art. 615 c. pr. civ. Caracterele tranzacțiunei. Art. 1704 și 1711 c. civ.

1. — Avocatul care a primit procură să reprezinte interesele unei societăți comerciale în justiție, din par-

5) Cas. III, dec. nr. 1257 din 26 Septembrie 1930, în *Jurisprudența Generală* nr. 10 din 1931, speța 372; Cas. I, dec. nr. 1816 din 25 Septembrie 1930, în *Jurisprudența Generală* nr. 11 din 1931, speța 415; Cas. I, dec. nr. 514 din 4 Aprilie 1932 în *Jurisprudența Generală* nr. 30 din 1932, speța 961; Cas. I, dec. nr. 1123 din 19 Septembrie 1933 în *Jurisprudența Generală* nr. 1 din 1934, speța 24; Cas. I, dec. nr. 1251 din 18 Noembrie 1931 în *Jurisprudența Generală* nr. 9 din 1935, speța 301; Cas. I, dec. nr. 984 din 15 Octombrie 1923, în *Jurispr. Rom.* nr. 2 din 1924, speța 46.

tea persoanelor a căror semnătură angajează societatea, este abilitat să semneze valabil și petiția de apel în numele acestei societăți.

2. — Cererea pentru înființarea unui sechestru judiciar este inadmisibilă, când acțiunea principală nu are drept obiect direct și nemijlocit revendicarea proprietății sau posesiunii bunului a cărei punere sub sechestru se cere. Astfel, când anularea unei tranzacțiuni nu produce alt efect decât să redeschidă procesul prin care se revendică bunul, cererea de sechestru urmează să fie respinsă până când anularea tranzacției rămâne definitivă.

Curtea,

Asupra apelului de față făcut de către Societatea Anonimă Românească pentru Industria forestieră „Carpatina” în contra sentinței civile cu nr. 924 din 9 Iunie 1934, a Trib. Ilfov s. II-a c. cor., prin care s'a admis acțiunea intentată în contra sa de către reclamantul dela prima instanță: Obștea Moșnenilor Voineșari, Ion D. Clineanu, Teodor Gibescu, Ion Ghițescu, Ion Constantinescu și Grigore Nițulescu, încuviințându-se înființarea unui sechestru judiciar asupra materialului lemnos tăiat sau în curs de tăiere, precum și asupra pădurii or netăiate încă, de pe munții Dealul Negru, Voineșitele, Plaiul Vătafului de Sus, Piscul Căcăcea, Delușelul de Sus și jumătate din Plaiul Mălai, situate în comuna Voineasa jud. Vâlcea pe o suprafață de circa 24.000 hectare; precum și asupra intervenției făcute de Ministerul Agriculturii și Domeniilor, prin adresa nr. 7739 din 3 Noembrie 1934, pentru susținerea în apel a intereselor Obștei Moșnenilor din comuna Voineasa:

Având în vedere actele dela dosar, susținerile orale și scrise ale părților;

Având în vedere că în fapt se constată următoarele:

Moșnenii Obștei Voineasa, în anul 1910 au cerut, în conformitate cu art. 29 din codul silvic, comisiunii speciale înstituite conform acestui cod, recunoașterea drepturilor lor de proprietate moșnenească asupra teritoriului Plaiul Mălai, jumătate din Plaiul Măceșu, Plaiul Vătafului de Sus, Delușelul Dealul Negru, Voineșita, piscul Căcăcea și Muntele Jidului, drepturi cari le-au fost recunoscute de comisiune prin decizia nr. 2 din 1910.

În contra acelei decizii s'au făcut mai multe apeluri, printre cari și de Maria N. Georgescu. Tribunalul Vâlcea sesizat cu judecarea acestor apeluri prin sentința nr. 676 din 13 Decembrie 1910, a pronunțat respingerea lor, cu excepția apelului făcut de un oarecare Ilie Lopătaru, cu privire la Muntele Delușelul, asupra căruia s'a hotărât că moșnenii nu au drept de proprietate. Maria N. Georgescu face recurs în contra sentinței date de tribunal, însă Curtea de Casație s. II-a, prin decizia nr. 165 din 20 Iunie 1912, îi respinge recursul.

După acestea, în anul 1912 moșnenii au introdus înaintea Tribunalului Vâlcea acțiune în revendicare în contra societăților: „Lotrul” și „Oltul” care prin fuzionare au dat naștere societății „Carpatina” apelanta de azi.

Această acțiune este lăsată însă în nelucrare de moșnenii pentru ca mai târziu în 1915 aceștia să ceară Tribunalului Vâlcea, executarea sentinței sale nr. 676, de care s'a vorbit mai sus, și prin care, după cum s'a arătat, se confirmase drepturile recunoscute lor prin decizia comisiunii speciale constituite de codul silvic.

Față de această cerere de executare, Societatea Oltul, Lotrul, și Maria Georgescu, pe cale de ordonanță prezidențială, obține anularea formelor de punere în posesie, cerută de obște și menținerea lor în posesia munților în litigiu.

Se face apel de către obște în contra ordonanței prezidențiale care este lăsată în nelucrare.

După o trecere lungă de timp, tocmai în August 1922, moșnenii introduc o nouă cerere înaintea Tribunalului Vâlcea și

anume o acțiune prin înființarea de sechestru judiciar, pe care o grefează pe acțiunea în revendicare introdusă la acel tribunal în anul 1912 și care, după cum s'a arătat mai sus, fusese lăsată în nelucrare.

În anul 1923, pentru a pune capăt tuturor acestor procese, Societatea Carpatina și mai mulți moșneni hotărăsc încheierea unei tranzacții care după îndeplinirea și perfectarea tuturor formelor pentru abilitatea și împuternicirea cerute de lege, ia ființă și se autentifică la Tribunalul Vâlcea în Octombrie 1925.

După încheierea acestei tranzacții, la 3 Aprilie 1928, I. D. Clineanu, Valeria Bratovoescu, I. Constantinescu și I. Ghițescu, intentă înaintea Tribunalului Ilfov o acțiune pentru anularea ei, iar la 17 Septembrie 1930 Ministerul de Domenii și la 27 Septembrie, Oficiul Național al Cooperăției fac intervenție în proces. La 18 Mai 1932 intervin în proces T. Gibescu, Lazăr Pantelimon, precum și alți locuitori din comuna Voineasa și în Martie 1933 tot T. Gibescu și Lazăr Pantelimon, de data aceasta însă în numele obștei Voineasa, fac intervenție și din partea acestei obști.

Motivată pe existența acestui proces, de anularea actului de tranzacție, la 27 Octombrie, se intentează înaintea Tribunalului Ilfov acțiunea pentru înființarea de sechestru judiciar care a fost admisă de prima instanță și este astăzi repusă în discuțiune în fața acestei Curți, prin efectul devolutiv al apelului făcut de către Societatea Carpatina împotriva sentinței date de tribunal.

Pentru susținerea drepturilor reclamantilor în fața Curții Ministerul Agriculturii și Domeniilor face intervenție.

Înainte însă de a lua în considerație și discuta motivele apelului de față, Curtea urmează să se pronunțe mai întâi asupra finelii de neprimire a apelului ridicat de intimați „Obștea Voineasa” și susținut de toți ceilalți intimați.

Având în vedere că intimații își sprijină finele de neprimire invocat pe motivul că apelul de față fiind făcut de către d-l avocat Radian pe baza unei procuri semnate de deținătorii semnăturii sociale, nu e valabil pentru a lega instanța, deoarece dacă aceste persoane puteau da procură pentru reprezentarea societății Carpatina într-o instanță legată în numele lor și prin ei pentru societate, nu puteau da însă procură valabilă avocatului Radian, pentru facerea apelului ca act de legarea instanței;

Având în vedere că deși din examinarea petițiunii de apel se constată că într'adevăr ea a fost semnată prin procurator avocat Constantin I. Radian, iar nu de deținătorii semnăturii sociale, totuși acest fapt, față de dispozițiunile statutare nu poate atrage nevalabilitatea apelului, deoarece potrivit art. 23 din statute, deși semnătura socială care angajează valabil societatea urmează a se face prin două iscălituri ale persoanelor autorizate de consiliul de administrație de a semna împreună, totuși același text mai prevede în ultimele aliniate, că consiliul poate da delegație specială de semnătură și unei singure persoane, precum și că procurile necesare avocaților vor fi date și semnate în numele societății de persoanele mai sus autorizate de a semna împreună, ceea ce face să rezulte lămurit că procurile avocaților vor fi acordate tot de persoanele desemnate de către consiliu și având semnătura socială;

Având în vedere că în speță se constată din procesul-verbal cu data de 10 Iunie 1932, că consiliul de administrație decide ca semnătura socială să o aibă un membru din comitetul de direcție, împreună cu directorul delegat Z. Fenyves, iar pentru procurile avocaților de reprezentare în justiție, se decide ca semnătura socială să o poată avea numai directorul delegat Z. Fenyves cu un procurist al societății;

Că posterior, prin procesul-verbal cu data de 5 Octombrie 1932, Soc. Carpatina prin d-nii Tancred Constantinescu, mem-

bru în Consiliul de direcție și Z. Fenyves directorul delegat, ambii persoane desemnate de consiliul de administrație conform statutelor, se dă procură de reprezentare în justiție d-lui avocat C. Radian;

Că deci, în această situație, procura de reprezentare în justiție însă nu-i putea conferi și dreptul de a face apel, acest act neputând fi îndeplinit decât de cei cari aveau semnătura socială și cari nu puteau transmite mai departe acest drept fără o autorizație specială primită dela organele în drept după statutele societății și în conformitate cu art. 92 și 96 din codul de comerț, care privesc anume societățile comerciale;

Având în vedere că această obiecțiune făcută de intimați, deși ar părea întemeiată față de dispozițiunile statutare și ale codului comercial, nu poate rezista însă față de dispozițiunile art. 3 din legea accelerării, care, conform art. 60 din aceeași lege, formează procedura de drept comun nu numai în orice materie civilă, dar și în materie comercială;

Considerând că într'adevăr, potrivit art. 3 din legea accelerării, avocatul care a reprezentat pe o parte, fie în baza unei procuri, fie în virtutea declarațiunei verbale, va putea îndeplini ori ce act procedural, precum și a exercita orice cale de atac în numele acelei părți;

Că, deci, în speță, avocatul C. Radian, având, după cum s'a arătat mai sus, procură valabilă de a reprezenta în justiție societatea Carpatina pe care se constată că a și reprezentat-o înaintea primei instanțe se găsește prin aceasta, de lege investit și cu calitatea și dreptul de a ataca cu apel sentința care s'a dat de acea instanță;

Că astfel fiind, Curtea urmează a considera apelul societății „Carpatina” ca valabil făcut prin procuratorul avocat C. I. Radian și deci finele de neprimire invocat de intimați urmează a fi respins ca neîntemeiat.

În fond: Având în vedere că Obștea Moșnenilor Voineșari și ceilalți reclamanti dela prima instanță au cerut înființarea unui sechestrului judiciar asupra mobilierului lemnos și asupra pădurilor de pe munții arătați în acțiune, pe motiv că între dânsii și apelanta de astăzi, soc. „Carpatina”, există proces pentru anularea actului de tranzacție, prin care tind să readucă în patrimoniul obștei pentru administrarea și folosința comună cu pârta care are 560 de drepturi în obște, atât pădurile cât și terenul de pe acei munți;

Având în vedere că Tribunalul Ilfov s. II-a c. c. prin sentința atacată cu apelul de față de către soc. „Carpatina”, admite acțiunea reclamantilor motivând în ceea ce privește admisibilitatea ei că, în ipoteza nulității tranzacției, situația anterioară reaparând cu disputele asupra proprietății munților enunțați prin acțiune, o cerere de sechestrul se concepe și în cazul unei acțiuni de anulare de a cărei rezolvare va depinde posibilitatea examinării dreptului de proprietate afirmat de fiecare din părți;

Având în vedere că societatea apelantă susține prin apelul său că rău tribunalul a admis acțiunea reclamantilor, deoarece cererea lor pentru înființarea sechestrului judiciar este inadmisibilă față de dispozițiunile art. 1632 c. civ. care pune ca condiție pentru încuviințarea sechestrului judiciar nu numai ca între părți să existe un proces, dar și ca acel proces să fie privitor la proprietatea sau posesiunea unui bun, or, susține apelanta, obiectul acțiunii principale pe care se grefează această cerere de sechestrul, fiind anularea unei tranzacții prin care se sting niște procese existente nu se poate socoti procesul ca privitor la proprietatea sau posesiunea unui bun în sensul art. 615 pr. civ. pentru ca cererea de sechestrul judiciar să fie justificată;

Având în vedere că intimații obiectează la aceasta că dispozițiunile art. 1632 c. civ. care arată cazurile când se poate înființa sechestrul judiciar nu numai că nu sunt limitative, dar încă pentru ca înființarea sechestrului să fie posibilă nu este absolută nevoie ca obiectul procesului de fond

să fie revendicarea unui bun, ci suficient este ca la sfârșitul procesului rezultatul să fie același;

Considerând că într'adevăr pentru ca o cerere de înființarea unui sechestrul judiciar să poată fi încuviințată, nu trebuie numai decât ca procesul de fond, de existența căruia art. 615 pr. civ. și 1632 c. civ. condiționează admisibilitatea cererii de sechestrul, să poarte direct asupra proprietății sau posesiunei prin exercitiul unei acțiuni în revendicare, ci este suficient ca, în fapt, indiferent de modul cum se încadrează din punct de vedere juridic acțiunea, să se ajungă cu sfârșitul procesului la același rezultat; că astfel, în cazul unei acțiuni în anularea unui act de vânzare, donațiune sau testament, sau în materie de succesiune, deși acțiunea nu poartă decât asupra unui bun, proprietatea lui este însă indirect pusă în discuțiune și stabilirea ei se impune cu necesitate pe cale de consecință, după felul cum a fost soluționată acțiunea;

Având în vedere că în speță însă, acțiunea în anularea tranzacției, intentată de reclamantii dela prima instanță, nu poate fi socotită nici ca privind în mod indirect proprietatea sau posesiunea bunurilor asupra cărora se cere înființarea sechestrului judiciar, deoarece chiar dacă s'ar obține de reclamantii câștig de cauză, anulându-se tranzacția, efectul unei asemenea hotărâri nu ar atinge cu nimic proprietatea sau posesiunea bunului asupra căruia se tinde înființarea sechestrului, ci efectul ei s'ar mărgini numai la depunerea pe rol a acelor procese cari au fost stinse prin tranzacția a cărei anulare s'ar obține;

Că numai deci după ce reclamantii ar obține anularea tranzacției și ar repune din nou în stare de judecare acțiunea în revendicare, stinsă prin acea tranzacție, se poate concepe o cerere de sechestrul judiciar asupra bunurilor revendicate prin acea acțiune;

Având în vedere că intimații mai susțin că chiar admisă această teorie, în speță nu-și găsește aplicațiunea, deoarece așa numita tranzacție constituie în realitate o vânzare deglizată, astfel că prin anularea ei munții devenind proprietatea lor în comun cu societatea Carpatina, admisibilitatea sechestrului judiciar apare evidentă;

Având în vedere că din examinarea actului de tranzacție Curtea își face convingerea că în speță actul, a cărui anulare se cere în procesul pendinte, constituie o tranzacțiune, iar nu vânzare, după cum susțin intimații, deoarece el întrunește într'adevăr toate elementele cerute de lege pentru a putea fi calificat tranzacție și anume: existența unui litigiu, stingerea lui și concesiuni reciproce, iar, din faptul că în cuprinsul tranzacțiunei se arată că s'au plătit sau că se vor plăti oarecare sume de bani, aceasta nu constituie un preț de vânzare, ci sacrificiul tipic pe care o parte îl face prin tranzacție pentru ca pe cale de reciprocitate să poată dobândi în schimb sfârșitul procesului și celelalte avantagii care decurg de aci pentru dânsa;

Că față de toate aceste considerațiuni apelul făcut de Societatea „Carpatina” urmează a fi primit și prin consecință reformându-se sentința primei instanțe cererea de sechestrul judiciar făcut de Obștea Moșnenilor Voineșari și ceilalți reclamanti are a fi respinsă;

Tot pentru aceleași considerațiuni și cererea de intervenție în apel făcută de Ministerul Agriculturii și Domeniilor pentru susținerea intereselor Obștei reclamante, urmează să se respingă.

Pentru aceste motive, Curtea admite apelul, etc.

(ss) A. Bogdan, Rădulescu, Negoescu.

Grefier, (ss) C. Loga.

NOTA. — O serie de procese, dintre Obștea Moșnenilor Voineșari și Soc. Carpatina, se stinge printr'o tranzacție în anul 1923. Este de observat că din această serie face parte și acțiunea obștei prin care reven-

dică dela Societate tocmai proprietatea masivului păduros a cărui punere sub sechestru judiciar cerută de Obște și admisă de Trib. Ilfov, a fost respinsă de C. de Apel prin decizia de mai sus.

În 1928, Obștea Moșnenilor Voineșari introduce o acțiune în anularea tranzacțiunii încheiate cu cinci ani în urmă, pe motiv că acest act constată în realitate o vânzare deghizată făcută cu încălcarea dispozițiilor codului silvic. Pe temeiul acestei acțiuni în anulare s'a cerut înființarea sechestrului judiciar a cărui admisibilitate o examinăm aci.

În prealabil însă, reprezentanții Obștei au ridicat un incident relativ la dreptul avocatului, care a asistat societatea înaintea tribunalului, de a semna valabil apelul. S'a susținut că procuratorul *ad litem* nu poate introduce apel fără procură specială în sensul acesta.

Curtea examinează pe larg susținerile obștei și, după ce constată că procura avocatului îndeplinește toate condițiunile prevăzute în statutele societății, respinge incidentul pe considerațiunea că art. 3 din legea de accelerare conferă avocatului care a reprezentat valabil o parte din justiție, dreptul să exercite orice cale de atac în numele acelei părți (În sensul acesta s'a pronunțat și C. de Apel Buc. s. I, prin dec. com. nr. 202 din 28 Sept. 1932, publicată în *Curierul Judiciar* 1934, pag. 111, pornind însă dela interpretarea art. 68 din legea pentru organizarea corpului de avocați din 22 Decembrie 1931, al cărui prim alineat conține dispozițiuni analoage art. 3 din legea de accelerare. De altminteri și jurisprudența Înaltei Curți confirmă această interpretare; v. Cas. II nr. 254 din 15 Martie 1933, în *Pand. Săpt.* 1933, pag. 726, rezumat nr. 154; Cas. I, 1109 din 18 Oct. 1932, în *Jurisprudența Generală* 1933 nr. 6, sp. 178, p. 164).

Odată incidentul respins, Curtea trece la examinarea procesului în fond.

Am arătat, la începutul acestei note, că acțiunea principală pe care se întemeiază cererea de sechestru tinde la anularea unui act de tranzacție, având de obiect tocmai stingerea litigiului în care obștea revendica proprietatea munților a căror punere sub sechestru o cere acum. Art. 1632 și urm. din c. civ. completat prin art. 615 din c. proc. civ. stabilesc condiția indispensabilă pentru ca cererea de sechestru judiciar asupra unui bun determinat să fie admisibilă și anume: să existe proces asupra posesiunii sau proprietății acelui bun.

În speța noastră, din punct de vedere juridic, acest proces îl constituie acțiunea în revendicare al cărui curs este însă suspendat prin efectul tranzacției. Cât timp această tranzacție rămâne validă, ea are între părți și cu privire la litigiul pe care l'a stins, autoritate de lucru judecat conform art. 1711 c. civ. (vezi dezvoltările doctrinare în *Aubry et Rau*, ediția V, revăzută de E. Bartin, vol. VI, pag. 201).

Curtea de Apel în decizia pronunțată se referă la acest articol fără însă a sublinia suficient consecințele sale.

Dar cererea de sechestru s-a mai prezentat de către obștea intimată, Curții, și sub un alt aspect.

S'a susținut, în subsidiar că actul de tranzacție intervenit între părți ar fi o vânzare deghizată și prin urmare acțiunea în anularea acestei vânzări poate sprijini valabil o cerere de sechestru.

Față de aceste afirmațiuni, Curtea trece la examinarea actului de tranzacție, luând cuvântul de „act” în sensul de „*negotium juris*,” și formându-și convin-

gerea că întrunește toate elementele unei tranzacțiuni, respinge cererea subsidiară a intimatei.

Interesul acestei deciziuni constă în faptul că de cele mai deseori, magistratul cercetează exclusiv oportunitatea cererii pentru înființarea sechestrului judiciar. Spețele în care acțiunea principală prezintă particularități și dificultăți de interpretare, sunt foarte rare și contribuția jurisprudenței e astfel foarte redusă. Deciziunea Curții de Apel a fost atacată cu recurs de către Obște și pentru cititorii pe care speța îi preocupă, indicăm dosarul nr. 2515 din 1935 al Înaltei Curți s. II, unde recursul se află pendinte.

GRIGORE GIANNI,
Avocat

TRIBUNALUL ILFOV S. 2 COMERCIALĂ

Audiența dela 21 Decembrie 1934

Președinția d-lui G. SOLOMONESCU, jude-președinte

Cooper Mc. Dougall prin av. Alex. Velescu cu

D. Blau & Co. prin av. F. Porescu

Sentința comercială nr. 3574

Marca de fabrică. Depozitul mărcii este în România declarativ de proprietate. Imitație frauduloasă. Reproducerea elementelor esențiale de natură a da loc ușor unei confuziuni. Concurența nelegală. Indicație falsă a locului de origină.

1. — Faptul înscrierii unei mărci de fabrică în registrul de mărci anterior celeilalte nu poate atribui proprietatea mărcii, depozitul mărcii fiind în legea noastră declarativ de proprietate, iar nu atributiv.

2. — Pentru a exista imitație frauduloasă a unei mărci de fabrică trebuie ca elementele esențiale care compun marca de fabrică, ce se imită, să fie reproduse în marca imitată, așa încât cele două produse, pe cari sunt aplicate cele două mărci, să poată ușor să se preteze la confuzie pentru un cumpărător, care n'ar avea la cumpărare decât cunoștința și atenția ordinară și care n'ar avea ambele mărci sub ochi în momentul cumpărării.

De asemenea imitație frauduloasă există și atunci când din ansamblul dispoziției, aranjamentului, formei, caracterelor, analogiei, încadrărilor, confuziunea între cele două mărci este posibilă.

3. — Este concurență nelegală atunci când se face întrebuințare de ambalagii asemănătoare și când se put în vânzare mărfuri cari poartă indicațiuni false asupra originii lor.

4. — Se pot aplica sancțiunile legii pentru reprimarea concurenței nelegale (art. 4, 8 și 10), chiar faptelor anterioare acestei legi, deoarece ele se pot în-cuvința și în baza principiilor art. 998 cod. civ. și ale legii mărcilor de fabrică, cu excepția daunelor cominatorii.

Tribunalul,

Asupra acțiunii intentate de către Cooper Mc. Dougall & Robertson Ltd, societate cu răspundere limitată cu sediul în Berkhamsted (Anglia) și cu domiciliul ales la procuratorul său, avocat Alex. Velescu din București, B-dul Schitu Măgureanu nr. 11, acțiune venită spre judecare înaintea acestui tribunal prin declinare de competență a secțiunii III-a civ. cor., conform sentinței civile nr. 7201 din 1935 a acelei secțiuni, contra părților societatea în nume colectiv D. Blau & Co., prin reprezentanții săi legali cu sediul în Galați, str. Logofătul Tăut nr. 21, Societatea Eftimie Predoleanu et C-nie, prin reprezentanții săi legali din București, sos,

Mihai Bravu (Obor) nr. 24 și societatea Rădulescu & Minulescu „La Tarapana” prin reprezentanții săi legali din București, str. Carol nr. 86, cât și asurpa cererei reconvenționale introduse de Societatea în nume colectiv D. Blau & Co. prin petițiunea înreg. la nr. 1754 din 1933 la Secțiunea III civ. cor. și venită de asemenea spre judecare prin declinare de competență a Secțiunii III-a civ. cor., contra Soc. cu răspundere limitată Cooper Mc. Dougall & Robertson Ltd. prin reprezentanții săi legali.

Având în vedere actele dela dosar, depozițiile martorilor și concluziunile părților:

I. — Având în vedere că prin acțiunea sa Soc. Cooper, Mc. Dougall & Robertson cere: 1) A se constata că este proprietara mărcii de fabrică constând dintr-o etichetă a cărei caracteristică esențială este reprezentarea a trei capete de animale (cal, berbec, vacă), apoi cuvintele: „Sheep dip and cattle dressing” în aranjamentul indicat și indicația locurilor de fabricație Berkhamsted East London, Buenos Aires, Wellington, Capetown, Durlan, Singapore, Bombay, destinată să protejeze — prin aplicare pe bidoane și ambalaje preparatele sale chimice pentru scopuri veterinare și înregistrată la acest tribunal sub nr. 8927 din 1932; 2) a se constata că marca de fabrică constând în reprezentarea a două animale și un plug, denumirea „Sheep Dip And Cattle Dressing” și indicația locului de fabricație la „Agrico” din London și Buenos Aires având același aspect general și destinație constituie o imitație frauduloasă a mărcii sale de fabrică, precum și un act de concurență neleală împotriva sa și în consecință: 3) a se interzice părților utilizarea în viitor a mărcii de fabrică imitată și vânzarea produselor imitate sub sancțiunea unor daune cominatorii de lei 1000 pe zi; 4) a se ordona ștergerea acestei mărci de pe toate produsele azi existente; 5) a se dispune publicarea hotărârii ce se va da în 3 zile răspândite din țară cu cheltuiala părților; 6) a se acorda execuția provizorie.

În ceea ce privește primul capăt de cerere:

Având în vedere că pentru a se putea soluționa acest capăt de cerere, este necesar a se cerceta care dintre mărcile de fabrică puse în discuțiune a fost utilizată, mai întâi în România și de către cine, întru cât faptul înscrierii unei mărci de fabrică în registrul de mărci anterior celeilalte, nu poate atribui proprietatea mărcii, depozitul mărcii fiind în legea noastră declarativ de proprietate, iar nu atributiv, principiu unanim admis și necontestat de nici una din părți;

Având în vedere actele depuse la dosar de reclamantă pentru a dovedi acest capăt de cerere și depozițiile martorilor audiați sub prestare de jurământ, atât în probă cât și în contraprobă admise de tribunal prin jurnalele nr. 2.279 din 1934 și nr. 5478 din 1934 și administrate de părți;

Având în vedere că din declarațiile de import cu dată certă depuse la dosar de reclamantă, se constată că s'a importat la diferite date începând din 1910 tip „Dougall” lichid;

Având în vedere că din certificatele depuse de asemenea la dosar de reclamantă se constată că produsul „Dougall” este cunoscut în România din anul indicat în aceste certificate 1910—1911;

Având în vedere că obiecțiunea părții că reclamanta ar fi introdus numai odată întâmplător în România un produs și acesta sub formă de pastă nu poate sta în picioare față de actele și probele administrate de reclamantă;

Intr'adevăr atât din declarațiile de import din 25 Martie 1925, 26 Martie 1924, 22 Februarie 1923, 28 Mai 1921 și 13 Februarie 1910 și din contractele din 24 Martie 1910 intervenite între V. Baltadjeff, reprezentantul general al soc.

„Dougall” pentru Balcani și B. Ionescu, sub-reprezentantul pentru România, cât și din chitanța liberată de Watson & Youell la 5 Noembrie 1921. se constată că reclamanta a introdus în țară în mod continuu începând din anul 1910 produsul tip „Dougall” lichid;

Având în vedere că nici obiecțiunea părții că societatea reclamantă ar fi importat în România, altfel de bidoane și cu inscripțiuni în altă limbă imprimate pe o banderolă de hârtie, nu poate rămâne față de declarațiile clare și precise ale martorilor Ștefan Sucheffer, Naceff, Ion Vintilă, C. Săvulescu, etc., cărora arătându-li-se bidonul vizat de d. judecător supleant Pora cu nr. 3, care are imprimată marca a cărui proprietate societatea reclamantă cere să se constate că-i aparține, aceștia au confirmat că totdeauna, începând din 1910—1912, au cunoscut bidonul numai sub această formă;

Având în vedere că depozițiile acestor martori n'au fost contrazise de martorii propuși și audiați de părțile soc. D. Blau & Co.;

Având în vedere că părțile soc. D. Blau & Co. nu contestă că marca sa de fabrică a introdus-o în anul 1926, când a și înregistrat-o la Trib. Galați;

Că față de toate acestea, este cazul a se constata că marca de fabrică a cărei proprietate reclamanta cere să se constate că-i aparține, astfel cum este descrisă în acțiune, este în adevăr proprietatea sa întru cât a utilizat-o în România continuu sub forma actuală cu mult timp mai înainte, ca părțile să utilizeze marca de fabrică care se pretinde a imita pe cea a reclamantei;

În ceea ce privește cel de al doilea capăt de cerere:

Având în vedere că prin acest capăt de cerere reclamanta solicită a se constata că marca de fabrică a părții este o imitație frauduloasă a mărcii sale de fabrică și constituie și un act de concurență neleală;

Având în vedere că odată stabilită proprietatea reclamantei asupra mărcii sale de fabrică, trebuie să se cerceteze dacă în adevăr marca de fabrică a părții imită pe cea a reclamantei în așa fel încât să poată fi considerată ca o imitație frauduloasă;

Având în vedere că pentru a exista imitație frauduloasă a unei mărci de fabrică trebuie ca elementele esențiale cari compun marca de fabrică ce se imită să fie reproduse în marca imitată, așa încât cele 2 produse pe cari sunt aplicate cele două mărci să poată ușor să se preteze la confuzie pentru un cumpărător care n'ar avea la cumpărare decât cunoștința și atenția ordinară și care n'ar avea ambele mărci sub ochi în momentul cumpărării;

Având în vedere de asemenea că imitație frauduloasă există și atunci când din ansamblul dispoziției, aranjamentului, forme, caracterelor, analogiei încadrărilor, confuziunea între cele două mărci este posibilă;

Având în vedere că părțile pe bidoane identice ca formă și mărime, cu aceleași dispozitive de închidere și confecționate în același gen ca ale reclamantei a aplicat marca sa de fabrică care are o dispoziție similară a textului scris cu caractere aproape identice ca mărime, grosime și culoare și la aceleași intervale;

Având în vedere că acest aranjament general produce în ansamblul său o etichetă asemănătoare cu cea a reclamantei sporită prin faptul că și pe eticheta imitată se află două din cele trei animale reprezentate pe eticheta reclamantei;

Având în vedere că toate aceste elemente creează posibilitatea de confuziune între marca reclamantei și marca părții, cu atât mai mult cu cât produsele pe cari sunt aplicate ambele mărci, sunt utilizate de țărani și cio-banii pentru cari posibilitatea de confuzie este și mai

mare, fiind cea mai mare parte din aceștia neștiutori de carte;

Având în vedere obiecțiunea părții că cuvintele „Sheep Dip And Cattle Dressing” utilizate în ambele mărci, nu pot constitui element component al unei mărci de fabrică într-un cât sunt cuvinte uzuale;

Având în vedere că nici reclamanții nu susțin că numai aceste cuvinte pot forma obiectul unei apropriațiuni private;

Având în vedere însă că forma încadrării, caracterele literelor, distanțele la cari sunt așezate, culoarea lor, sunt elemente cari pot face parte dintr-o marcă de fabrică și că tocmai aceste elemente au fost imitate de către pârîtă;

Că intențiunea de a face să se confunde cele două produse de către consumatori, reese cu certitudine și din faptul că de unde la început pârîții vindeau produsul lor în bidoane de un anumit format, mai târziu au imitat perfect și bidonul reclamantei, fapt afirmat de martorii Alina Ionescu, Ștefan Tucheș, D. Naceff, Săvulescu, propuși de reclamantă și chiar de P. Colceff și B. Moscovici propuși de pârîtă;

Având în vedere obiecțiunile părții că nu poate exista confuziune între marca de fabrică a reclamantei și cea a părții, deoarece pe de o parte în marca de fabrică a reclamantei sunt 3 animale, iar în marca sa de fabrică sunt 2 animale și un plug, iar pe de altă parte, în marca de fabrică a reclamantei se utilizează numele fabricanților, iar în marca sa se utilizează numele „Agrico”;

Având în vedere că nici aceste obiecțiuni nu sunt fondate, într-un cât, pe de o parte, pârîta a utilizat în marca sa de fabrică două din animalele utilizate de pârîtă (vacă și oaie), iar pe de altă parte, chestiunea imitației trebuie apreciată prin asemănarea care rezultă din ansamblul elementelor cari constituiesc marca și nu prin deosebirile de amănunt pe cari diversele detalii le-ar putea oferi luate izolat și separat;

Considerând că mărcile de fabrică ale ambelor părți puse alături au același aspect general și nu prezintă decât diferențe aproape imperceptibile cari dispar cu desăvârșire atunci când cumpărătorul nu are în față ambele bidoane.

Că deci, față de cele mai sus expuse, urmează a se constata că pârîta a imitat în mod fraudulos marca de fabrică a reclamantei și că față de această constatare este cazul a se face aplicațiunea art. 18 și urm. din legea mărcilor de fabrică;

Având în vedere că în același timp pârîta face și un act de concurență nelegală, într-un cât contravine dispozițiilor articolelor 1 și 2 din legea pentru reprimarea concurenței neleale, și art. 998 cod. civil, atât prin întrebuintarea unor ambalajii asemănătoare cu cele utilizate de reclamantă, cât și prin faptul că pune în vânzare mărfuri cari poartă indicațiuni false asupra originii lor, după cum rezultă din certificatele din 28 Oct., 1932, eliberate de Oficiul Societăților din Londra și din 20 Septembrie 1932 al Inspectoratului General de Justiție din Buenos-Aires, cari atestă că în acele orașe nu există nici o societate cu numele Agrico Chemical Works Ltd, așa că indicațiunile de pe marca de fabrică a părții, că ar exista o societate cu acest nume în orașele indicate se privesc ca false și în consecință și din acest punct de vedere acțiunea urmează a se admite și a se aplica sancțiunile din legea pentru reprimarea concurenței neleale prevăzute în art. 4, 8 și 10 din această lege, cerute de reclamantă;

Având în vedere că obiecțiunile părții privitoare la acest ultim capăt de cerere ridicate prin concluziunile scrise, nu pot fi luate în considerare într-un cât n-au fost dezvoltate oral;

Că chiar dacă aceste obiecțiuni ar putea fi luate în con-

siderație, sunt fără interes, într-un cât în orice caz sancțiunile ce reclamanta cere a fi aplicate părții, urmează a fi încuviințate în baza legii asupra mărcilor de fabrică, în afara sancțiunii daunelor cominatorii, într-un cât legea nu prevede că interzicerea utilizării în viitor a mărcii imitate și vânzării produselor imitate să fie pronunțate sub sancțiunea unor asemenea daune;

Având în vedere că acțiunea urmează a fi admisă în conformitate cu art. 13, punctul 3 și față de părțile soc. Eftimie Predoleanu & Co. și soc. Rădulescu & Minculescu „La Tarapana”, într-un cât au pus în vânzare cu bună știință revescite cu o marcă imitată produsele soc. D. Blau & Co.;

Că prin urmare, acțiunea reclamantei găsindu-se întemeiată, tribunalul cată a interzice părților utilizarea în viitor a mărcii de fabrică imitată și vânzarea produselor imitate, a ordona ștergerea mărcii imitate de pe produsele azi existente și a dispune publicarea hotărîrii pe cheltuiala părților în ziarele „Universul”, „Dimineața” și „Curentul” din București;

Având în vedere cererea reclamantei de a i se acorda execuția provizorie;

Având în vedere că nici un text din legea mărcilor de fabrică nu arată că sentințele în asemenea materii să fie date cu execuție provizorie;

Având în vedere de asemenea că în speță nu poate fi aplicat art. 129 proc. civ. într-un cât nu este vorba de un pericol în întârziere și nici de o materie urgentă, tribunalul găsește că nu este locul a se încuviința cererea reclamantei în această privință;

II. — Având în vedere cererea reconvențională formulată de soc. D. Blau & Co., prin care cere ca reclamanta să fie obligată să-i plătească 400.000 lei daune pentru că o împiedică în comerțul său, anunțând pe cumpărători că este vorba de o marcă imitată;

Având în vedere că într-un cât acțiunea principală se găsește întemeiată, cu drept cuvânt pârîta în acțiunea reconvențională anunță pe clienții soc. D. Blau & Co., că marca utilizată de aceasta este imitată;

Că deci acțiunea reconvențională urmează a fi respinsă ca nefondată;

Văzând și cererea de cheltueli de judecată, care față de cheltuelile făcute de reclamantă se fixează la lei 5.000, conform art. 50 din legea pentru accelerarea judecăților;

Pentru aceste motive, Tribunalul admite în parte acțiunea, etc.

(ss) G. Solomonescu, I. Zamfirescu

Grefier (ss) Săndulescu

CATRE D-NII ABONAȚI

Rugăm stăruitor pe domnii abonați din provincie a nu aștepta alte invitațiuni, cari sunt costisitoare, sau sosirea în localitate a încasatorului nostru Mihail Stama, singurul împuternicit pentru provincie, d-l C. Petculescu fiind pentru Capitală, și a binevoi să trimeată achitarea abonamentului, prin mandat poștal direct la Administrația Revistei CURIERUL JUDICIAR București, Artei 5 notând pe cotorul mandatului poștal, abonamentul datorat partida nr.... Iar atunci când fac plăți încasatorilor noștri mai sus arătați, să se ceară chitanțe din chitanțierul nostru pentru sumele ce plătesc.